

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

PERSONALINĖS
BIBLIOGRAFIJOS RODYKLĖS
**sudarymo
metodika**

Vilnius, 2024

Parengė

Vilma Račkauskaitė
Danutė Sipavičiūtė

Redaktorė-sudarytoja

Rita Urbonaitė

Recenzavo

doc. dr. Tomas Petreikis (Vilniaus universitetas)
dr. Birutė Railienė (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka)

Konsultavo

Eglė Akstinaitė-Veličkienė (Vilniaus universiteto biblioteka)
Sigita Dagienė (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka)
Danutė Malakauskienė (Lietuvos medicinos biblioteka)

Redagavo

Daina Dailidonienė

Maketavo

Kristina Mickevičienė

Publikavo

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*
Šis atvirosios prieigos kūrinys yra platinamas pagal Kūrybinių bendrijų Priskyrimo 4.0 tarptautinę licenciją

DOI: <https://doi.org/10.51740/mp.61>
ISBN 978-609-405-265-1

© Vilma Račkauskaitė, parengimas, 2024
© Danutė Sipavičiūtė, parengimas, 2024

Turinys

Pratarmė	4
Vartojamos sąvokos	5
1. Bibliografijos rodyklės rengimo planas	8
2. Informacijos šaltiniai išteklių paieškai	8
3. Išteklių atranka	9
4. Rodyklės struktūra ir medžiagos grupavimas	10
5. Bibliografinio įrašo struktūra	17
6. Anotacijos	26
7. Pagalbinės rodyklės	27
8. Rodyklės redagavimas, maketavimas, parengimas leidybai	30
Priedas. Rekomenduojamų informacijos šaltinių sąrašas išteklių paieškai	32
Šaltinių sąrašas	36

Pratarmė

Personalinės bibliografijos rodyklė – tai bibliografinės informacijos išteklius apie vieno asmens darbus ir (arba) išteklius apie jį. Gali informuoti ir apie dalį asmens darbų, išskirtų pagal kurį nors papildomą požymį (turinį, laiką, kalbą ir t. t.), arba tik apie jam skirtus darbus.

Personalinės bibliografijos rodyklės yra svarbios mokslo ir kultūros sričių komunikacijos priemonės, jos atlieka įvairias funkcijas: atminties išsaugojimo, šaltiniotyrynę, kultūrologinę, vadybinę, mokslo komunikacijos, bibliometrinę, edukacinę ir kt. Dažnai tokios rodyklės būna proginės, minint kraštui, profesijai ar institucijai nusipelnusių asmenų, žymių šalies kultūros, mokslo, politikos veikėjų jubiliejus ar skirtos jų atminimui. Personalinių bibliografijos rodyklių informacinė vertė labiausiai priklauso nuo sprendžiamos problemos sudėtingumo, bibliografinių duomenų išsamumo ir tikslumo. Šios bibliografijos rodyklės yra reikšmingos ne tik asmeniui, apie kurį yra sudaromos, bet ir plačiajai visuomenei, tos srities mokslininkams, studentams.

Ilgametę bibliografinio darbo patirtį turėjęs profesorius Osvaldas Janonis (1948–2020) apie personalinių bibliografijos rodyklių parengimo kokybę yra minėjęs: „Kiekviena, net ir mažiausios apimties personalinė literatūros rodyklė ar sąrašas tampa bibliografijos faktu, todėl jie turi būti kruopščiai parengti. Kitaip bibliografinis leidinys ne tik negarantuoja bibliografinės paieškos išsamumo ir tikslumo, bet ir gali būti nemalonus asmeniui, kuriam yra skirtas. Be to, tokie leidiniai nepalankiai formuoja visuomenės nuomonę apie bibliografinę veiklą apskritai.“¹ Kokybės siekis reikalauja įvertinti bibliografų pasirėngimą ir laiko trukmę, skatina prisiimti profesinę atsakomybę.

Ši personalinės bibliografijos rodyklių rengimo metodika skirta bibliografams ir gretimų sričių specialistams, sudarantiems personalinės bibliografijos rodykles. Jos tikslas – pateikti bendrąsias tokių rodyklių sudarymo nuostatas, taisykles, naudojamus įrašų sudarymo standartus, paieškos šaltinius, medžiagos grupavimo, struktūros pasirinkimo variantus.

Rengėjai nuoširdžiai dėkoja recenzentams dr. Birutei Railienei ir doc. dr. Tomui Petreikiui, konsultantėms Vilniaus universiteto bibliotekos vyriausiajai bibliografei Eglei Akstinaitei-Veličkieni, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos vyriausiajai bibliografei Sigitai Dagienei, Lietuvos medicinos bibliotekos vyriausiajai redaktorei Danutei Malakauskienei už pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Dėkojame Nacionalinės bibliotekos kolegoms, prisidėjusiems prie metodikos parengimo ir publikavimo.

Pastabas ir pasiūlymus dėl metodikos prašytume siųsti el. paštu danute.sipaviciute@lnb.lt arba vilma.rackauskaite@lnb.lt.

¹ Janonis, Osvaldas. Dėl personalinių bibliografinių leidinių. *Bibliotekų darbas*, 1987, Nr. 4, p. 23.

Vartojamos sąvokos

Anotacija – tekstas, kuriame glaustai apibūdinamas aprašomasis išteklius paskirties, formos, turinio ir kitais atžvilgiais. Dažniausiai joje pateikiami duomenys apie turinį, patikslinama ar papildoma ištekliaus antraštė.

Antraščių rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės tvarka surašytos nurodytų išteklių antraštės. Šiai rūšiai priklauso ir eilėraščių pirmųjų teksto žodžių rodyklės.

Asmenvardžių rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės tvarka surašyti minimų išteklių autoriai, sudarytojai, redaktoriai, dailininkai ir kiti asmenys, susiję su aprašytais ištekliais, ir asmenys, apie kuriuos tuose ištekliuose rašoma.

Bibliografas – profesija ir (ar) pareigos, kurių pagrindinė veikla sutelkta į bibliografijos priemonių sudarymą ir informacijos vartotojų bibliografinį aptarnavimą.

Bibliografija – išteklių identifikavimo ir aprašymo teorija, veikla ir metodai.

Bibliografijos išteklius – žr. *Bibliografijos priemonė*

Bibliografijos metodika – bibliografijos mokslo dalis, apimanti ir tirianti visų bibliografiją sudarančių veiklų taisykles ir būdus.

Bibliografijos priemonė – sutvarkyta bibliografinių įrašų visuma. Tai yra pagrindinė bibliografinės informacijos egzistavimo forma, bibliografinės veiklos rezultatas ir priemonė (bibliografinė apžvalga, bibliografijos rodyklė, bibliografinis sąrašas, kartoteka, katalogas).

Bibliografijos rodyklė – bibliografijos priemonė, be bibliografinių įrašų turinti pratarmę ar kitokį tekstą ir pagalbinių rodyklių.

Bibliografijos šaltinis – išteklius, kuriame yra bibliografinių žinių ir (ar) bibliografinių duomenų.

Bibliografinė atranka – išteklių atranka pagal numatytus požymius: formaliuosius, kokybinius ar turinio.

Bibliografinė kartoteka – kartotekos pavidalo (kortelinis) bibliografinės informacijos išteklius, kuriame pateikiami išteklių ir (ar) jų dalių bibliografiniai įrašai.

Bibliografinė nuoroda – nurodymas į kitą vietą tame pačiame ištekliuje ar į kitą išteklių.

Bibliografinė paieška – duomenų apie išteklius paieška bibliografinės informacijos masyve.

Bibliografiniai duomenys – duomenys, kuriais išteklius, jo dalis ar išteklių grupė apibūdinami ir atpažįstami.

Bibliografinis aprašas – ištekliui, jo daliai ar išteklių grupei atpažinti ir apibūdinti reikalingų, standartine forma pateiktų bibliografinių duomenų visuma.

Bibliografinis aprašymas – bibliografinio aprašo sudarymas.

Bibliografinis darbas – bibliografinės informacijos rengimas, ieška ir teikimas vartotojams.

Bibliografinis įrašas – nustatyta tvarka pateikti bibliografiniai duomenys apie išteklių, pagal kuriuos jis atpažįstamas ir ieškomas. Sudarytas iš bibliografinio įrašo kreipties elemento, bibliografinio aprašo, anotacijos, dalykinių rubrikų, universaliosios dešimtainės klasifikacijos (UDK) indekso ir kt.

Bibliografinis redagavimas – bibliografijos priemonės redagavimas – tikrinimas, ar ji atitinka bibliografinių įrašų sudarymo metodikas.

Bibliografinis sąrašas – bibliografijos priemonė, kurią sudaro tik tam tikra tvarka išdėstyti bibliografiniai įrašai (be pagalbinio teksto).

Bibliografinių duomenų bankas – centralizuoto laikymo ir kolektyvinio naudojimo bibliografinių duomenų kompiuterinė sistema, kurią sudaro viena ar kelios bibliografinių duomenų bazės, jų valdymo sistema, taikomosios programos ir kt.

Bibliografinių duomenų bazė – pagal tam tikras taisykles sutvarkytų bibliografinių duomenų visuma.

Bibliografinių įrašų grupavimas – bibliografinių įrašų skirstymas grupėmis bibliografijos priemonėje pagal pasirinktą tvarką.

Biobibliografija – bibliografijos rūšis, informuojanti apie kokio nors asmens (ar asmenų) biografiją, jo darbus bei išteklius apie jį.

Chronologinė rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinė rodyklė, kurioje bibliografiniai įrašai pateikti pagal išteklių publikavimo metus ar parašymo datas.

Dalykų rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės tvarka surašytos dalykinės rubrikos, atspindinčios aprašytų išteklių turinį.

De visu – bibliografinis aprašymas turint patį išteklių egzempliorių, remiantis tuo, kas matyta.

DOI (angl. *Digital Object Identifier*) – unikalus identifikatorius, pastovus interneto adresas, skirtas skaitmeniniams objektams, tokiems kaip akademiniai straipsniai, knygos, duomenų rinkiniai ir kiti intelektiniai kūriniai, identifikuoti ir nuorodoms pateikti.

Dokumentas – žr. Išteklius

Elektroninis išteklius – išteklius, sudarytas iš kompiuteriu valdomos medžiagos, taip pat tokios medžiagos, kuriai reikia prie kompiuterio prijungto išorinio įtaiso (pavyzdžiui, CD-ROM leistuvo). Apima du išteklių tipus: duomenis (informaciją skaičių, raidžių, grafikos, vaizdų ir garso forma arba jų derinius) ir programas (instrukcijas ar komandų sekas, nurodančias, kaip atlikti kokias nors užduotis).

ibiblioteka.lt – bibliotekų elektroninių paslaugų portalas (skaitytojams, organizacijoms, leidėjams), kurio viena iš dalių yra LIBIS jungtinis katalogas.

Ikonografija – vaizdinių išteklių (tapybos, grafikos kūrinių, fotografijų), susijusių su kokia nors tema, asmeniu, vieta, įvykiu, rinkinys.

Informacijos vartotojas – žmogus, naudojantis informacijos šaltinius mokslo, gamybos, kūrybos, mokymosi ir kt. tikslais.

ISBD (angl. *International Standard Bibliographic Description*) – tarptautinis standartinis bibliografinis aprašas.

Išteklius – esinys, materialus arba nematerialus, apimantis intelektinį ir (arba) meninį turinį ir sumanytas, pagamintas ir (arba) išleistas kaip vienetas, sudarantis atskiro bibliografinio aprašo arba autoritetinio įrašo pagrindą. Ištekliai apima tekstą, natas, nejudančius ir judančius vaizdus, grafiką, žemėlapius, garso įrašus, vaizdo įrašus, elektroninius duomenis.

Kolektyvų rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinė rodyklė, kurioje surašyti organizacijų, įstaigų, įmonių ir pan., prisidėjusių prie nurodytų išteklių sukūrimo ar publikavimo, pavadinimai. Gali apimti ir kolektyvus, apie kuriuos rašoma ištekliuose.

Kreipties elementas – vardas, terminas arba kodas, pagal kurį ieškomi ir identifikuojami bibliografiniai arba autoritetiniai duomenys. Kreipties elementai atlieka jungiamąją katalogo funkciją.

LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema.

LIBIS jungtinis katalogas – bendra bibliografinė sistema, jungianti į vieną visumą informaciją apie LIBIS bibliotekose saugomus išteklius ir Lietuvos bei su Lietuva susijusio dokumentinio paveldo objektus, saugomus kitose atminties institucijose, privačiose kolekcijose ir pan.

Pagalbinė rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinio teksto dalis, pateikianti kai kuriuos bibliografinius duomenis kitokiu aspektu negu pagrindiniame tekste ir nukreipianti į konkrečius bibliografinius įrašus ar puslapius, kuriuose jie yra. Gali būti antraščių, asmenvardžių, autorių, chronologinė, dalykų, temų, rubrikų, kolektyvų, vietovardžių ir kt. pagalbinės rodyklės.

Personalijų rodyklė – žr. *Asmenvardžių rodyklė*

Personalinė bibliografijos rodyklė – tai bibliografinės informacijos išteklius apie vieno asmens darbus ir (arba) išteklius apie jį. Gali informuoti ir apie dalį asmens darbų, išskirtų pagal kurį nors papildomą požymį (turinį, laiką, kalbą ir t. t.), arba tik apie jam skirtus darbus.

Pratarmė – tekstas ištekliaus pradžioje, kuriame bendrais bruožais pateikiama kūrinio sukūrimo istorija ir tikslai, ypatybės, struktūra, šaltiniai ir kt.

Publikavimo vietų rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės tvarka pateiktos pagrindinėje rodyklėje užregistruotų išteklių publikavimo vietos.

Vietovardžių rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės tvarka surašyti nurodytuose ištekliuose minimų geografinių vietų pavadinimai.

1. Bibliografijos rodyklės rengimo planas

Prieš pradėdant rengti bibliografijos rodyklę, pirmiausia parengiamas darbo planas (numatoma rodyklės sudarymo eiga). Jis sudaromas pagal tam tikrą bibliografinės veiklos praktikoje sukurtą loginę schemą, kurioje turi būti numatyta:

- tikslinė būsimos rodyklės paskirtis (adresatas);
- rengėjų kolektyvo sudėtis;
- chronologinės ribos;
- rodyklės struktūra (aptariama su užsakovu, jeigu yra galimybė su pačiu asmeniu, kuriam skirta rodyklė);
- pratarinės parašymas;
- įvadinį straipsnių apie asmenį parašymas;
- šaltinių paieška;
- atrankos principai;
- medžiagos grupavimas;
- bibliografinio įrašo struktūra (sandara);
- anotacijų pateikimas (nepateikimas);
- pagalbinių rodyklių rengimas;
- mokslinis ir bibliografinis redagavimas;
- darbo pabaigos data;
- publikavimas.

2. Informacijos šaltiniai išteklių paieškai

Pirmiausia atliekama paieška, ar apie asmenį, kurio personalinė bibliografijos rodyklė rengiama, tokia rodyklė nebuvo parengta anksčiau. Jeigu buvo parengta, reikia apsispręsti, ar ankstesnės rodyklės įrašai bus integruoti į naują ir ankstesnioji taps tiesiog informacijos šaltiniu naujajai, ar bus rengiamas tik ankstesniosios bibliografijos rodyklės tęsinys ir ji bus papildyta, suregistruojant tolesnio chronologinio laikotarpio išteklius ir galbūt užpildant ankstesnio laikotarpio spragas.

Patartina susidaryti žiūrėtinų šaltinių sąrašą, kuris palengvintų darbų organizavimą. Paprastai šaltinių pasirinkimą, jų prioritetų nustatymą lemia rengiamos rodyklės paskirtis, tikslas, numatoma auditorija, objektas (asmenybė). Galimi paieškos šaltiniai²:

- bibliotekų elektroniniai katalogai (Lietuvos ir užsienio šalių);
- bibliotekų teminės, personalinės ir kt. kartotekos;
- duomenų bazės (rengiamos bibliotekose ir kitose atminties institucijose);
- einamosios bibliografijos leidiniai „Spaudos metraštis“, „Bibliografijos žinios“;
- nacionalinės retrospektyviosios bibliografijos leidiniai;
- mokslo publikacijų registrai (eLABa, mokslo institucijose esančios mokslininkų publikacijų kartotekos);
- akademinų institucijų tinklalapiuose pateikta informacija apie mokslininkus ir jų publikacijų sąrašai;
- viešųjų ir kitų bibliotekų svetainėse pateiktos personalinės bibliografijos rodyklės, sąrašai ir kita informacija apie asmenis;
- prenumeruojamos ir laisvos prieigos užsienio duomenų bazės;
- rankraščių skyrių fondai ir archyvai;
- literatūros sąrašai prie mokslinių publikacijų;
- Lietuvos nacionalinės bibliotekos leidžiamo žurnalo „Tarp knygų“ (iki 1990 m. „Bibliotekų darbas“) rubrikose „Mūsų kalendorius“, „Studijuojame kultūros istoriją“, „Iš lietuvių literatūros aruodų“, „Biobibliografijos“ paskelbti žymių asmenų biobibliografiniai sąrašai;

² Išsamus rekomenduojamų informacijos šaltinių sąrašas išteklių paieškai su nuorodomis ir aprašymais pateikiamas priede.

- universalios ir šakinės enciklopedijos;
- šakinės bibliografijos rodyklės;
- interneto ištekliai (turintys pastovius nekintančius URL adresus (DOI) ir turintys kintančius URL adresus);
- ištekliai, kuriuos tikslinga peržiūrėti *de visu* (pvz., aukštųjų mokyklų ar kitų institucijų leidžiami leidiniai, kurių publikacijos gali būti neatspindėtos bibliotekų kataloguose ar bibliografiniuose leidiniuose; tam tikrą mokslo sritį atitinkančios knygos ir serialiniai leidiniai; asmens, kurio bibliografijos rodyklė rengiama, autoriniai darbai ir darbai apie jį, kuriuose ar prie kurių taip pat gali būti publikuojami bibliografiniai sąrašai);
- socialiniai tinklai.

3. Išteklių atranka

Atrankos kriterijai priklauso nuo rengiamos rodyklės paskirties, numatomos auditorijos, asmens, kuriam skirta rodyklė, profesinės veiklos. Gali būti pasirenkama atspindėti asmens darbų visumą, atskiros srities darbų visumą, konkretaus laikotarpio darbus, darbus tam tikra kalba, tik iš tam tikrų šaltinių (pvz., iš mokslo leidinių, knygų ir pan.), tik asmeniui skirtus darbus ir t. t. Reikia apsispręsti, ar bus įtraukiama archyvinė, rankraštinė, ikonografinė medžiaga, elektroniniai, interneto ištekliai.

Atrankos kriterijai gali būti aptarti su rodyklės užsakovu ar pačiu asmeniu, kuriam skirta rodyklė (jeigu tokia galimybė yra).

Išteklių atranka gali būti atliekama pagal formalius, teminius (turinio) ir (arba) kokybinius kriterijus.

Formalūs atrankos kriterijai:

- *pagal išteklių tipus* (knygos, straipsniai iš knygų, serialinių leidinių, vaizdo, garso įrašai, natos, elektroniniai, interneto ištekliai);
- *chronologiniai* (publikuoti tam tikrais metais);
- *teritoriniai* (publikuoti tik tam tikroje šalyje);
- *kalbiniai* (tik tam tikra kalba).

Teminiai (turinio) atrankos kriterijai naudojami, kai norima suregistruoti tik vienos ar kelių asmens veiklos sričių darbus ar tik darbus (kūrinius) apie asmenį.

Kokybiniai atrankos kriterijai. Tai atranka pagal išteklių istorinę, mokslinę ir kultūrinę vertę, kuri yra gerokai sudėtingesnė nei pagal formalius kriterijus. Neįtraukiami konkrečios tikslinės ir auditorinės paskirties neatitinkantys ištekliai. Kokybinė atranka būdinga daugiau mokslinėms bibliografijos rodyklėms. Tokią atranką gali padėti atlikti tam tikros srities, pvz., mokslo, kultūros, literatūros specialistai, redaktoriai.

Išteklių atrankos kriterijai gali būti derinami – kartu taikomi formalūs, kokybiniai ir turinio atrankos kriterijai.

Apsisprendus dėl kriterijų, išteklių atranka paprastai atliekama keliais etapais:

- *pirminė* (preliminari atranka), kurią atlieka rodyklės rengėjas, atlikdamas paiešką ir peržiūrėdamas šaltinius;
- *antrinė* (galutinė atranka), kurią paprastai atlieka redaktorius. Šiame atrankos etape galimas papildomas bibliografinis tyrimas, paieška, spragų užpildymas, kai kurių šaltinių išėmimas.

Atliekant atranką svarbu, esant galimybei, peržiūrėti išteklius *de visu*, įvertinti jų tinkamumą ir priimti galutinį sprendimą dėl jų įtraukimo į rodyklę.

Netaikomi atrankos kriterijai. Tam tikrais atvejais atrankos kriterijai gali būti visai netaikomi, išsamiai, kuo pilniau pateikiama visa surasta medžiaga.

4. Rodyklės struktūra ir medžiagos grupavimas

Paprastai kokia bus rodyklės struktūra, kaip bus grupuojama visa surinkta medžiaga, aptariama su rodyklės užsakovu. Jeigu yra galimybė, aptariama su asmeniu, kuriam skirta sudaroma bibliografijos rodyklė.

Medžiagos grupavimas, rodyklės struktūra, dalių, skyrių, poskyrių kiekis, pavadinimai labai priklauso nuo asmens, kurio bibliografijos rodyklė rengiama, veiklos, pvz., ar tai rašytojas, aktorius, mokslininkas, politinis veikėjas, solistas ir pan., ar asmuo, dirbęs keliuose srityse. Rodyklės struktūra priklausys ir nuo jos paskirties bei apimties. Jei rodyklė bus skirta plačiai auditorijai supažindinti su asmens darbais, ypač jei asmens darbai yra vienos tematikos ar srities, rekomenduojama rinktis kuo paprastesnę struktūrą. Rengiant labai išsamias, labiau mokslininkams, tyrinėtojams, atitinkamos srities specialistams skirtas rodykles, pasirenkama labiau detalizuota struktūra. Dažniausiai bibliografijos rodyklėje pateikiamos tokios dalys:

- pratarmė;
- įvadinis straipsnis apie asmenį, apie kurį sudaroma rodyklė;
- gyvenimo, kūrybos chronologija;
- asmens darbai;
- literatūra apie asmenį;
- ikonografinė medžiaga;
- pagalbinės rodyklės;
- vartojamų santrumpų su paaiškinimais sąrašas.

Pratarmėje paaiškinami rodyklės euristiniai principai, literatūros paieškos, atrankos, jos grupavimo principai, bibliografinio aprašo sudarymo taisyklės.

Įvadiniam straipsnyje paprastai nušviečiama asmens, kurio bibliografijos rodyklė sudaroma, biografija, veikla, kūryba, įtaka mokslui, kultūrai, visuomeniniam gyvenimui ar kitai sričiai. Gali būti pateikiamos kitų asmenų mintys apie jį. Atskirai gali būti pateikiamos asmens gyvenimo, veiklos ir kūrybos datos, slapyvardžių sąrašas.

Asmens darbų grupavimas susideda iš:

- viso įrašų masyvo išdėstymo į apibrėžtas grupes pagal pasirinktą požymį;
- nuoseklaus skyrių, poskyrių, rubrikų išdėstymo;
- įrašų išdėstymo skyriuose, poskyriuose, rubrikose.

Naudojami šie bibliografinių įrašų grupavimo (dėstymo) būdai, pasirinktinai juos derinant:

- **Abėcėlinis:** naudojamas dėstant bibliografinius įrašus smulkiausiuose bibliografijos rodyklės struktūriniuose vienetuose (skyriuose, poskyriuose). Pirmiausia dėstomi įrašai lotyniškais rašmenimis, tada kirilica ir kt.
- **Chronologinis:** bibliografiniai įrašai rikiuojami pagal išteklių publikavimo (rankraščių – parašymo) metus (datą). Galimas ir atvirkščiai chronologinis išdėstymo principas – pirmiausia pateikiant naujausią medžiagą, palaipsniui einant prie seniausios. Tai ypač aktualu gamtos, medicinos, technologijos mokslų atstovų bibliografijos rodyklėms.
- **Pagal asmens santykį su bibliografiniame įrašė aprašytu ištekliumi, indėlį į jo sukūrimą:** bibliografiniai įrašai suskirstomi pagal asmens atliktą funkciją (autorius, sudarytojas, vertėjas, redaktorius, recenzentas, darbo vadovas, dailininkas ir pan.).
- **Pagal išteklių tipus:** tai skirstymas į monografinio lygmens išteklių (knygos ir kiti savarankiški leidiniai) ir išteklių dalių bibliografinius įrašus. Jie visi dar gali būti suskirstyti ir pagal laikmenų tipus (spausdinti ištekliai, elektroniniai ištekliai, garso įrašai, vaizdo įrašai, rankraščiai ir pan.).
- **Teminis ir (arba) žanrinis:** gali būti taikomas, kai asmens publikacijos yra skirtingos tematikos, skirtingų žanrų, kai surinktas didelis kiekis medžiagos ir norima ją detaliau sugrupuoti. Rengiant rodyklę, skirtą mokslininkams, paprastai į atskirą skyrių išskiriami jų mokslo darbai. Gali būti išskiriamos skirtingos mokslo šakos, jei asmeniui būdinga ne viena, atskiriama, pvz., grožinė kūryba.

Dažniausiai taikomas toks grupavimo būdų derinys, kai visa surinkta medžiaga pirmiausia suskirstoma pagal asmens atliktą funkciją (autorius, sudarytojas, vertėjas, redaktorius, recenzentas, darbo vadovas, dailininkas ir pan.). Pirmiausia suregistruojami asmens autoriniai darbai, tada pasirinktinai, pagal svarbą ar loginę seką, jo parengti, sudaryti, versti, redaguoti ir t. t. darbai. Šiuose skyriuose paprastai dar skirstoma pagal išteklių tipus: išskiriami savarankiški, atskirai išleisti ištekliai (knygos, brošiūros, garso, vaizdo įrašai ir pan.) ir išteklių dalys (straipsniai), kurie poskyriuose išdėstomi pagal publikavimo chronologiją, o metų ribose (viduje) – pagal antraščių abėcėlę (galimas variantas – poskyriuose grupuoti tik antraščių abėcėlės seka, nepaisant išleidimo datų, ypač jei įrašų nedaug).

Literatūra apie asmenį įprastai pirmiausia grupuojama pagal išteklių tipus arba teminiu-žanrinio principu, kai išskiriami darbai, skirti asmens biografijai, asmenybei, įvairioms veikloms, jam skirtiems renginiams, atminimo ženklams, atminimui įamžinti literatūros ir meno kūrinuose. Jei rodyklėje pateikiami ir ikonografinės medžiagos bibliografiniai aprašai, jie taip pat tradiciškai išskiriami į atskirą skyrį. Skyriuose įrašai dažniausiai dėstomi išteklių autorių (jei autoriaus nėra – antraščių) abėcėlės seka. Autorių asmenvardžiai kaip kreipties elementai bibliografinių įrašų pradžioje rašomi autentiškomis formomis pagal Lietuvos ir užsienio šalių autoritetinių duomenų bazes, enciklopedijas, todėl lotyniška abėcėle užrašyti autorių asmenvardžiai rikiuojami pagal lotynišką abėcėlę, nepriklausomai, kokia kalba parašyti jų darbai, ir to paties asmens darbai rikiuojasi kartu, nepriklausomai, kokia kalba ir rašto sistema jie parašyti.

Pavyzdžiai iš Vydūnui skirtos bibliografijos rodyklės, dalies apie jį (skirtingų skyrių)

2285. **Baltrušaitytė, Birutė.** Tilžė – Vydūno miestas // Donelaičio žemė. – ISSN 2424-5097. – 1993, kovas/balandis, p. 2.

2286. **Braziūnas, Vladas.** Нелегкое, но прочное возвращение / Владас Бразюнас ; [с высказыванием председателя Общества Видунаса В. Багдонавичюса]. – Иллюстр., портр. // Вильнюс. – ISSN 0236-2023. – 1993, № 6, p. 16-21.

2287. **Bražas, Vaclovas.** Vydūnas. – Иллюстр., портр. // Šiaulių kraštas. – ISSN 1648-4010. – 1993, kovo 13, p. 4.

2857. **Bagdonavičius, Vaclovas.** Vydūnas. Tarp tautiškumo ir globalumo. – Portr. // Šiaurės Atėnai. – ISSN 1392-7760. – 2005, kovo 19, p. 2-3.

2858. **Bagdonavičius, Vaclovas.** Vydūno estetikos bruožai. – Portr. // Logos. – ISSN 0868-7692. – Nr. 42 (2005), p. 19-24; Nr. 43 (2005), p. 17-23.

2859. **Bagdonavičius, Vaclovas.** Видунас: между национальным и глобальным / Вацловас Багдонавичюс // Регионализм как культурная альтернатива глобализации. – Гродно : Гродненский государственный университет имени Янки Купалы, 2005. – ISBN 985-417-720-3. – P. 30-35.

Asmens darbų recenzijos, atsiliepimai apie juos taip pat gali būti kaip atskiras literatūros apie asmenį skyrius, bet ši medžiaga gali būti pateikta ir iš karto po pačių darbų įrašais asmens darbų dalyje.

Pavyzdys iš M. Lukšienei skirtos bibliografijos rodyklės

Švietimo gairės : Lietuvos švietimo plėtotės strateginės nuostatos, 2003–2012 metai : projektas / [parengė Jonas Boruta, Pranas Gudynas, Žibartas Jackūnas, Justinas Karosas, Darius Kuolys, **Meilė Lukšienė**, Romas Pakalnis, Arūnas Plikšnys, Romualdas Pusvaškis, Valentinas Stundys, Rimantas Sližys, Rimantas Vaitkus, Vaiva Vėbraitė]. – Vilnius : „Dialogo“ redakcija, 2002. – 174, [1] p. : diagr.. – Santrauka anglų kalba. – Tiražas 2500 egz.

Adamkus, Valdas. Švietimas nėra valdžios nuosavybė : kalba, pasakyta spalio 7 d. Prezidentūroje pristatant Lietuvos švietimo plėtotės strateginių nuostatų projektą. – Иллюстр. // Dialogas. – ISSN 1392-1916. – 2002, spal. 11, p. 3.

„Dialogas“ klausia : [nuomonės apie „Švietimo gaires“]. – Portr.. – Autoriai: Egidijus Jankūnas, Andrius Kubilius // Dialogas. – ISSN 1392-1916. – 2003, vas. 21, p. 4.

Kuolys, Darius. Iš skurdo rato – į šviesą : [pokalbis su D. Kuoliu apie naująją švietimo strategiją] / kalbėjosi Lina Pečeliūnienė. – Portr. // Valstiečių laikraštis. – ISSN 1021-4526. – 2002, spal. 22, p. 1, 8.

Landsbergis, Vytautas. Švietimo strategija su kai kuriais nutylėjimais. – Portr. // Dialogas. – ISSN 1392-1916. – 2003, vas. 21, p. 4.

Pavyzdys iš Vydūnai skirtos bibliografijos rodyklės

Slaptinga žmogaus didybė / Vydūnas. – Tilžėje : Vilh. Storost, 1907. – [4], 64 p., [1] spalv. schem. lap. : vinj.. – Bibliografija pratarmėje.

Būčys, Pranciškus Petras. [Recenzija]. – Rubrika: Bibliografija [sic] ir kritika // Draugija. – [T. 3], Nr. 11 (1907, lapkr. 1), p. 333–336; **Pociūtė, Julija.** Kas esi žmogau? : (pamąstymai, perskaičius filosofinį Vydūno veikalą „Slėpingoji žmogaus didybė“) // Penktadienio žemaitis. – ISSN 1392-9844. – 1998, kovo 27/bal. 2, p. 2; bal. 17/23, p. 3, 7; bal. 24/30, p. 5.

Jeigu tas pats bibliografinis įrašas pagal medžiagos grupavimą gali būti priskirtas keliems skyriams, jis pateikiamas viename skyriuje, o kitų atitinkamų skyrių gale pateikiamos nuorodos į šį įrašą, nurodant jo numerį. Vienoje bibliografijos rodyklėje bet kuris išteklius turi būti aprašytas tik vieną kartą, pavyzdžiui, jei aprašytas atskiru leidiniu išleistas išteklius (knyga, atvirukų rinkinys, garso įrašas ar pan.), jo sudedamųjų dalių nebereikia pateikti atskirais įrašais. Jei reikia, sudedamosios dalys gali būti atskleidžiamos ištekliaus bibliografinio aprašo turinio pastaboje arba išteklius aprašomas tik analiziškai.

Pavyzdys iš Vydūnai skirtos bibliografijos rodyklės skyriaus *Biografinės bendro pobūdžio publikacijos* pabaigos

2623. **Voverienė, Ona.** Vydūnas – tautos mokytojas : minint filosofo ir dramaturgo Vilhelmo Storostos-Vydūno 150-ąsias gimimo metines. – Iliustr., portr. // Lietuvos aidas. – ISSN 1648-4215. – 2018, kovo 24/26, p. 1–2.

2624. **Žarskus, Aleksandras.** „Spindulys esu tos begalinės šviesos...“ : [pranešimas apie rašytoją ir filosofą Vydūną, skaitytas 2018 m. kovo 21 d. Kauno m. savivaldybėje surengtame jo gimimo 150-ųjų metų minėjime]. – Portr. // Donelaičio žemė. – ISSN 2424-5097. – 2018, Nr. 2, p. 19–21; Nr. 3, p. 18–19; XXI amžius. – ISSN 2029-1299. – 2018, birž. 8, p. 12–13.

2625. **Žemgulienė, Laima.** Ko mums reikėtų išmokti iš Vydūno. – Iliustr. // Rambynas (Rūkai, Pagėgių sav.). – ISSN 2029-0756. – 2018, Nr. 1, p. 38–41.

Žr. taip pat įrašus: 984, 1476, 1518.

Pavyzdys iš A. Šliogerio skirtos bibliografijos rodyklės

A. ŠLIOGERIO STRAIPSNIAI

Žr. įrašą: 102

SUDARYTOJAS, PARENGĖJAS

102. **Heidegger, Martin.** Rinktiniai raštai / Martynas Heidegeris ; [sudarė ir iš vokiečių kalbos vertė Arvydas Šliogeris]. – Vilnius : Mintis, 1992. – 436, [2] p. : portr.. – (Iš filosofijos palikimo). – Knygoje taip pat: Martynas Heidegeris: kaukė ir būtis / Arvydas Šliogeris, p. 5–23. – Tiražas 10 000 egz.. – ISBN 5-417-02905-X

VERTĖJAS

Žr. įrašą: 102

Jei rodyklėje vartojamos žodžių santrumpos, reikia parengti jų sąrašą su paaiškinimais.

Iš anksto apibrėžti griežtą būsimos rodyklės struktūrą gali būti sunku. Ją gali tekti koreguoti atsižvelgiant į surinktos medžiagos turinį, kiekį, naujus papildymus. Pasirinkta struktūra turi kuo geriau nušviesti asmens darbus, užtikrinti, kad rodykle būtų patogu naudotis. Visus rodyklės įrašus rekomenduojama sunumeruoti, nes tai palengvina nuorodų, pagalbinių rodyklių parengimą, naudojimąsi jomis.

Parengtų personalinių bibliografijos rodyklių medžiagos grupavimo (struktūrų) pavyzdžiai

Meilė Lukšienė : bibliografijos rodyklė, 1937–2013 / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ; [sudarytojos Vilma Račkauskaitė, Zina Daugėlaitė, Gražina Rinkevičienė] ; [atsakomoji redaktorė Danutė Sipavičiūtė]. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2014. – 222, [1] p. : iliustr., portr. – ISBN 978-609-405-099-2

TURINYS	
Pratarmė.....	7
Foreword.....	11
Darius Kuolys. Ugdymas laisvei: Meilės Lukšienės programa.....	15
Meilės Lukšienės gyvenimo ir veiklos datos.....	28
Meilės Lukšienės darbai	
Knygos ir jų recenzijos.....	34
Straipsniai.....	40
Kalbos, pokalbiai, kreipimaisi, laiškai, autografai.....	62
Vertėja.....	77
Sudarytoja, parengėja, redaktorė, redaktorių kolegijų narė, konsultantė.....	78
Disertacijų mokslinė vadovė.....	93
Literatūra apie Meilę Lukšienę	
Knygos ir kiti leidiniai.....	95
Straipsniai.....	103
Leidiniai, kuriuose minima Meilė Lukšienė.....	144
Interaktyvūs šaltiniai Meilės Lukšienės gimimo 100-osioms metinėms paminėti.....	197
Asmenvardžių rodyklė.....	198

Romualdas Ozolas : bibliografijos rodyklė / [sudarytojos Gražina Kubilienė, Lina Maciūnaitė, Vilma Račkauskaitė, Genovaitė Rutkauskienė, Rita Urbonaitė]; [atsakomoji redaktorė Vilma Račkauskaitė]. - Vilnius : Petro ofsetas : Romualdo Ozolo paramos fondas, 2018. - 351, [1] p. : faks.. - ISBN 978-609-420-626-9

TURINYS

Pratarmė.....	7
Neperskaitytas Ozolas	9
Mano kelias į nepriklausomybę.....	13
ROMUALDO OZOLO DARBAI	
Knygos, jų recenzijos ir straipsniai apie jas	15
Straipsniai	22
Straipsniai rinkiniuose, knygose	22
Straipsniai periodiniuose leidiniuose	29
Pareiškimai, kreipimaisi, atviri laiška, deklaracijos, memorandumai, rezoliucijos	105
Pranešimai, kalbos, pasisakymai, interviu.....	120
Komentarai, pastabos, citatos	200
Redaktorius, redaktorių kolegijų narys, sudarytojas.....	225
LITERATŪRA APIE ROMUALDĄ OZOLĄ	
Knygos apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, kuriose minimas R. Ozolas.....	238
Straipsniai	242
Asmenvardžių rodyklė	323

Vytautė Žilinskaitė : bibliografijos rodyklė / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Vaikų literatūros centras, IBBY Lietuvos skyrius ; [sudarė Rima Navickaitė]. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2010. – 131, [2] p. : portr.. – ISBN 978-609-405-036-7

TURINYS	
Pratamė	4
Kęstutis Urba. Ugdyti literatūrinį atsparumą	5
Bibliografija	7
Knygos	7
Knygų vertimai	21
Rinkiniuose ir periodikoje	27
Apsakymai, novelės, pasakos, pjesės	27
Humoreskos, satyros	35
Eilėraščiai	60
Kūryba kitomis kalbomis	61
Apybraižos, straipsniai, atsiminimai	86
Pokalbiai, pasisakymai	92
Kiti darbai	98
Recenzentė	98
Sudarytoja	99
Vertėja	100
Scenarijų autorė	104
Kūriniai teatro scenoje	105
Apie Vytautę Žilinskaitę	107
Svarbiausios gyvenimo ir veiklos datos	120
Rodyklė	121

Vydūnas : anotuotoji (bio)bibliografijos rodyklė, 1884-2018 / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ; [sudarė Tomas Petreikis] ; [leidinį ir įrašus rengė Ringailė Bagušytė, Gražina Kubilienė, Vilma Račkauskaitė, Rita Urbonaitė] ; [įrašus rengė Rimantė Bočenkienė, Renata Grušnienė, Irena Jezukevičienė, Danutė Miliukaitė, Asta Miltenytė, Danutė Sipavičiūtė] ; [vertėjas į anglų kalbą Tomas Auškalnis]. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2024. – 511, [1] p.. – ISBN 978-609-405-260-6

Turinys | Contents

Pratarmė. <i>Tomas Petreikis</i>	7
Foreword by <i>Tomas Petreikis</i>	10
Vydūno gyvenimo ir kūrybos datos	13
<i>Dates of Vydūnas' life and creative activity</i>	15
1. Vydūno darbai	17
<i>Works of Vydūnas</i>	
1.1. Autorinės knygos ir atskiri leidiniai.....	17
<i>Authorial books and individual publications</i>	
1.2. Redaguoti ir sudaryti leidiniai.....	30
<i>Edited and compiled publications</i>	
1.3. Grožinė kūryba rinkiniuose ir periodiniuose leidiniuose	32
<i>Fiction in selections and serials</i>	
1.4. Dainų žodžiai renginių programose.....	45
<i>Lyrics in event programmes</i>	
1.5. Straipsniai rinkiniuose ir periodiniuose leidiniuose.....	59
<i>Articles in selections and serials</i>	
1.6. Vydūno atlikti vertimai	123
<i>Translations by Vydūnas</i>	
1.7. Natos.....	127
<i>Printed music</i>	
1.8. Muzikiniai garso įrašai.....	132
<i>Recorded music</i>	
2. Literatūra apie Vydūną visuomenėje ir kūryboje.....	134
<i>Literature about Vydūnas as a social and literary figure</i>	
2.1. Autorinės knygos ir straipsnių rinkiniai	134
<i>Authorial books and selections of articles</i>	
2.2. Biografinės, bendro pobūdžio publikacijos	144
<i>Biographical publications and publications of general nature</i>	
2.3. Filosofija ir pasaulėžiūra.....	184
<i>Philosophy and world outlook</i>	
2.4. Visuomeninė, kultūrinė ir švietėjiška veikla	201
<i>Social, cultural and educational activities</i>	

2.5. Tilžės lietuvių giedotojų draugija. Muzikinė ir teatrinė veikla.....	269
<i>The Tilsit Lithuanian Chanters Association. Musical and theatrical activities</i>	
2.6. Autorius ir redaktorius.....	309
<i>Author and editor</i>	
3. Vydūno gyvenimo, kūrybos ir atminties įprasminimas.....	328
<i>Monumentalisation of Vydūnas' life, creative work, and memory</i>	
3.1. Vydūno kūrybos atlikimas.....	328
<i>Performance of Vydūnas' works</i>	
3.2. Kūriniai Vydūnui.....	355
<i>Works devoted to Vydūnas</i>	
3.3. Pagarba, įamžinimas ir memorialai	363
<i>Paying homage, monumentalisation and memorials</i>	
3.4. Netekus Vydūno. Palaidojimas ir perlaidojimas	388
<i>Decease of Vydūnas. Burial and reburial</i>	
3.5. Visuomeninių organizacijų veikla.....	396
<i>Activities of public organisations</i>	
3.5.1. Vydūno fondas Čikagoje (įsteigtas 1952 m.).....	396
<i>Vydūnas Foundation in Chicago (established in 1952)</i>	
3.5.2. Vydūno fondo komitetas (Vokietija, įsteigtas 1953 m.)	410
<i>Committee for the Vydūnas Foundation (Germany, established in 1953)</i>	
3.5.3. Vydūno draugija (Vilnius, įsteigta 1988 m.).....	411
<i>Vydūnas Association (Vilnius, established in 1988)</i>	
3.5.4. Kitos Vydūno organizacijos	417
<i>Other organisations pertaining to Vydūnas</i>	
3.6. Vydūnui dedikuoti renginiai.....	419
<i>Events dedicated to Vydūnas</i>	
4. Ikonografija.....	461
<i>Iconography</i>	
4.1. Vydūno portretinės ir grupinės nuotraukos.....	461
<i>Portrait and group photographs of Vydūnas</i>	
4.2. Vydūno paveikslai, karikatūros, medaliai, skulptūros ir kiti meno kūriniai.....	470
<i>Pictures, caricatures, medals, sculptures and other artworks portraying Vydūnas</i>	
4.3. Vydūno leidinių reprodukcijos. Scenografijos, kostiumų eskizai	475
<i>Reproductions of publications about Vydūnas. Set design and costume sketches</i>	
Vydūno slapyvardžių ir vardų formos.....	476
<i>Variants of Vydūnas' pseudonyms and names</i>	
Asmenvardžių rodyklė.....	477
<i>Index of personal names</i>	
Vietovardžių rodyklė.....	502
<i>Geographical index</i>	

Alfonsas Petrusis (1873 08 04–1928 06 28) / parengė Renata Grušnienė // Bibliografinė duomenų bazė „Žymūs Lietuvos žmonės“. – [Vilnius] : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2013. – 29 p.. – Prieiga per internetą: https://3erdve-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/e-leidiniai_lnb_lt/EaJpKYUFO-2VKgxHxtrLRL84BxAMJTX5pPp0MmJ8cJk1g7Q?e=14PhLy

Turinys

Biografija	3
Knygos, straipsniai	7
Knygos	7
Straipsniai	7
Laiškai	12
Tekstai, faksimilės	12
Rankraščiai	13
Literatūra apie Alfonsą Petrusį	14
Knygos	14
Minimas knygoje	14
Straipsniai	17
Rankraščiai	29
Minimas rankraščiuose	29

5. Bibliografinio įrašo struktūra

Bibliografiniai įrašai sudaromi pagal naujausias bibliografinių įrašų sudarymo metodikas, kurios parengtos vadovaujantis tarptautiniu bibliografinio aprašo standartu *ISBD : tarptautinis standartinis bibliografinis aprašas / Tarptautinė bibliotekų asociacijų ir institucijų federacija (IFLA). Jungtinė laida (2013)*³; *UNIMARC bibliografinių įrašų formato glausta versija*⁴; *UNIMARC Bibliographic (3rd ed.) updates / IFLA Permanent UNIMARC Committee (PUC)*⁵; kitų kataloguoti taikomų standartų nuostatomis ir nacionaline katalogavimo praktika.

Parengtos bibliografinių įrašų sudarymo metodikos:

LIBIS išteklių įrašų sudarymo vadovas : integruojamasis išteklius / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. – 2021- . – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2021- . – ISSN 2783-5960

2021. – 2021. – 1 pdf failas (177 p.) : iliustr.. – Bibliografija: p. 177. – Prieiga per internetą: <https://journals.lnb.lt/metodologijos-paskyra/issue/view/50>

2022. – 2022. – 1 pdf failas (768 p.) : iliustr.. – Bibliografija: p. 766–767. – Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.51740/mp.57>

LIBIS analizinių įrašų sudarymo metodika : integruojamasis išteklius / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2022. – 1 pdf failas (133 p.) : iliustr.. – ISSN 2783-6746. – Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.51740/mp.55>

³ ISBD: tarptautinis standartinis bibliografinis aprašas. Jungtinė laida. Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2013. Prieiga per internetą: <https://repository.ifla.org/server/api/core/bitstreams/e323aee5-a2c0-4984-8b51-aaa7e-1b15ad3/content>

⁴ UNIMARC bibliografinių įrašų formato glausta versija. Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2017. Prieiga per internetą: https://www.lnb.lt/media/public/bibliotekininkui/Dokumentai/UNIMARC_bibliografiniu_irasu_formato_glausta_versija

⁵ UNIMARC Bibliographic (3rd ed.) updates / IFLA Permanent UNIMARC Committee (PUC). Prieiga per internetą: <https://www.ifla.org/g/unimarc-rg/unimarc-bibliographic-3rd-edition-with-updates>

Skirtingais laikotarpiais ir skirtingomis katalogavimo ir bibliografinio aprašo taisyklėmis vadovaujantis parengti bibliografiniai įrašai, esantys įvairiuose kataloguose, duomenų bazėse, spausdintinėse bibliografijos rodyklėse, turi būti suredaguoti vadovaujantis naujausiomis bibliografinių įrašų sudarymo metodikomis. Seniau parengtiems (idealiu atveju visiems) bibliografiniams įrašams tikslinti, redaguoti, papildyti rekomenduojama pagal galimybę patikrinti išteklius *de visu*, o jeigu tokios galimybės nėra – pateikti tam tikrą žymėjimą prie įrašo, kad netikrinta *de visu*.

Bibliografiniame įrašė gali būti pateikti visi bibliografinio aprašo elementai, tik privalomieji arba derinami privalomieji su kitais aprašo elementais. Paprastai aprašo elementų skaičius, aprašo išsamumas, įrašo struktūra priklauso nuo sudaromos rodyklės paskirties, tikslo, numatomos auditorijos ir pan. Dažniausiai pateikiami pagrindiniai aprašo elementai ir iš anksto numatyti, aptarti kiti aprašo elementai.

Kadangi personalinės bibliografijos rodyklės pirmoje dalyje pateikiami vieno asmens (arba bendradarbiaujant su kitais asmenimis) autoriniai darbai, šių darbų bibliografiniai įrašai paprastai pradedami pateikiant pagrindinę antraštę, o autorių (autorius) – atsakomybės duomenų srityje.

Pavyzdžiai iš J. Brigiui skirtos bibliografijos rodyklės

Ar dominikonų vienuolyno teritorija vėl taps istoriniu Raseinių centru? / Arūnas Kazlauskas, Jonas Brigys. – Iliustr. // *Alio, Raseiniai*. – ISSN 1648-8717. – 2017, birž. 29, p. 22.

Knyga gali būti tik panaši į knygą / Jonas Brigys. – Iliustr. // *Alio, Raseiniai*. – ISSN 1648-8717. – 2024, bal. 25, p. 22.

Asmens sudarytų, parengtų, verstų, redaguotų darbų ir darbų apie asmenį, kurio rodyklė sudaroma, bibliografiniai įrašai paprastai pradedami kaip kreipties elementą pateikiant šių darbų autorių asmenvardžius (jei darbai autoriniai ir autorių ne daugiau nei trys).

Pavyzdžiai iš S. Santvarui skirtos bibliografijos rodyklės

Kirša, Faustas. Palikimas / Faustas Kirša ; leidinį spaudai parengė Stasys Santvaras. – Boston, Mass. : Lietuvių enciklopedijos leidykla, [1972]. – 318 p. : iliustr., portr.

Milosz, Oscar. Septintoji vienatvės giesmė / Oskaras Milašius ; iš prancūzų kalbos vertė Stasys Santvaras // Margučio rengiamas kompozitoriaus Dariaus Lapinsko kūrinių koncertas / [paruošė Petras Petrutis]. – Chicago, Ill. : [s.n.], 1965. – P. 28.

Korsakaitė, Jūratė. Muzika Stasio Santvaro gyvenime / Jūratė Korsakaitė // *Tarp knygų*. – ISSN 0868-8826. – 2007, Nr. 9, p. 37.

Vaičiulaitis, Antanas. Stasiui Santvarui : [laiškai] / Antanas Vaičiulaitis // *Laiškai / Antanas Vaičiulaitis*. – Vilnius : Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2013. – ISBN 978-609-425-116-0. – P. 378-413.

Jei atsakomybės duomenys ir kreipties elementas sutampa⁶, atsakomybės duomenis galima praleisti.

Pavyzdžiai

Kirša, Faustas. Palikimas / leidinį spaudai parengė Stasys Santvaras. – Boston, Mass. : Lietuvių enciklopedijos leidykla, [1972]. – 318 p. : iliustr., portr.

Korsakaitė, Jūratė. Muzika Stasio Santvaro gyvenime // *Tarp knygų*. – ISSN 0868-8826. – 2007, Nr. 9, p. 37.

Vaičiulaitis, Antanas. Stasiui Santvarui : [laiškai] // *Laiškai / Antanas Vaičiulaitis*. – Vilnius : Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2013. – P. 378-413.

⁶ Atsakomybės duomenyse asmenvardis (asmenvardžiai) užrašomi taip, kaip pateikta ištekliuje, o kaip kreipties elementas asmenvardis naudojamas originalia (jei įmanoma nustatyti) forma.

Jei atsakomybės duomenys ir kreipties elementas skiriasi (užrašymo forma, kalba arba yra daugiau nei vienas autorius), atsakomybės duomenys nepraleidžiami.

Pavyzdžiai iš S. Santvarui ir T. Venclovai skirtų bibliografijos rodyklių

Palionytė-Banevičienė, Danutė. Pagerbtas Stasys Santvaras / Dana Palionytė // Literatūra ir menas. – ISSN 0233-3260. – 2007, birž. 8, p. 8.

Pinter, Harold. Sargas : [pjesė] / Haroldas Pinteris ; vertė Tomas Venclova // XX amžiaus dramaturgija / [sudarė Dovydas Judelevičius]. – Vilnius : Vaga, 1970. – P. 209–290.

Juknaitė, Vanda. Tapatybės problema Tomo Venclovos tekstuose / Vanda Juknaitė, Daina Julija Venskevičiūtė. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija: 20 pavad. // Tapatybės problema XX amžiaus lietuvių literatūroje / Vilniaus pedagoginis universitetas, Lituaniaistikos fakultetas, Lietuvių literatūros katedra. – Vilnius : Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2008. – P. 155–190.

Mitaitė, Donata. Контексты творчества Осипа Мандельштама в диптихе Томаса Венцловы «Два стихотворения о любви» / Доната Митайте. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija: 27 pavad. // Literatūra. – ISSN 0258-0802. – [T.] 62(2) (2020), p. 129–137.

Бродский, Иосиф Александрович. Lietuviškas noktiurnas : Tomui Venclovai : [eilėraščių] / Josifas Brodskis ; vertė Gintaras Patackas // Metmenys. – ISSN 0543-615X. – [Nr.] 72 (1997), p. 53–69.

Knygų bibliografinio aprašo pavyzdžiai

Išsamūs:

Vilniaus miesto valdantysis elitas : XVII a. antrojoje pusėje (1662–1702 m.) / Aivas Ragauskas ; Lietuvos istorijos institutas. – Vilnius : Diemedis, 2002. – 477, [1] p. : iliustr., faks.. – Santrauka anglų, lenkų kalbomis. – Bibliografija išnašose. – Asmenvardžių rodyklė: p. 462–477. – Tiražas 600 egz.. – ISBN 9986-23-098-5

Aisčių pasaka : nuo Rambyno žvelgiant : fotoapibrėžimas [apie Mažosios Lietuvos šviesuolius] / Bernardas Aleknavičius ; Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos krašto skyrius. – Klaipėda : Eglės leidykla, 2015. – 204, [2] p. : iliustr., faks., portr.. – Knygoje taip pat: Tarsi Rambyno akmenukai / Arūnas Trukanas, p. 6–7. – Skiriama 1918-ųjų Tilžės aktui ir 1923-ųjų Šilutės seimui. – Tiražas 500 egz.. – ISBN 978-609-432-042-2 (ištais.). – ISBN 9786094320422 (klaidingas)

Trumpi:

Vilniaus miesto valdantysis elitas : XVII a. antrojoje pusėje (1662–1702 m.) / Aivas Ragauskas. – Vilnius, 2002. – 477, [1] p. : iliustr., faks.. – ISBN 9986-23-098-5

Aisčių pasaka : nuo Rambyno žvelgiant / Bernardas Aleknavičius. – Klaipėda, 2015. – 204, [2] p. : iliustr., faks., portr.. – ISBN 978-609-432-042-2 (ištais.). – ISBN 9786094320422 (klaidingas)

Daugiadalių (daugiatomių) knygų bibliografinio aprašo pavyzdžiai

Kai pateikiamas visas daugiadalės knygos aprašas prie pirmo tomo (dalies) publikavimo metų (jei dėsto ma chronologine seka), prie kitų tomų (dalių) publikavimo metų pateikiama nuoroda į šį įrašą.

Raštai / Justinas Marcinkevičius. – Vilnius : Vaga, 1982–1983. – 5 t. : portr.

T. 1, Eilėraščiai. – 1982. – 409, [2] p. : portr.. – Knygoje taip pat: Ėjimas prie visų / Jonas Lankutis, p. 7–32. – Bibliografinės žinios / S. Keblienė, p. 376–392. – Alfabetinė eilėraščių rodyklė: p. 393–398. – Tiražas 30 000 egz.

T. 2, Poemos. – 1982. – 427, [4] p.. – Turinys: Dvidešimtas pavasaris ; Kraujas ir pelenai : herojinė poema ; Publicistinė poema ; Siena : miesto poema ; Heroica, arba Prometėjo pasmerkimas. – Bibliografinės žinios / S. Keblienė, p. 427–428. – Tiražas 30 000 egz.

T. 3, Poemos ; Dramos. – 1982. – 414, [2] p.. – Turinys: Pradžios poema ; Ugnies poema ; Meilės poema ; Vandens užkalbėjimas ; Homo sum ; Ablingos ašara ; Donelaitis ; Devyni broliai : baladžių poema ; Pažinimo medis : poemos. Mindaugas : 2 dalių drama-poema ; Mažvydas : 3 dalių giesmė ; Katedra : 10 giesmių drama. – Bibliografinės žinios: p. 414–415. – Tiražas 30 000 egz.

T. 4, Poezijos vertimai. – 1983. – 572, [3] p.. – Verstų kūrinių autoriai: Sergejus Jeseninas, Michailas Lermontovas, Adomas Mickevičius, Aleksandras Puškinas. – Bibliografija paaiškinimuose: p. 520–568. – Tiražas 30 000 egz.

T. 5, Proza. – 1983. – 355, [4] p., [16] iliustr. lap.. – Turinys: Pušis, kuri juokėsi : apysaka ; Dienoraštis be datų. – Bibliografinės žinios: p. 343–344. – Alfabetinė I-V t. rodyklė: p. 345–354. – Tiražas 30 000 egz.

Gali būti pateikiamas tik suvestinis daugiadalės knygos aprašas.

Raštai / Justinas Marcinkevičius. – Vilnius : Vaga, 1982–1983. – 5 t. : portr.

Novužės krašto vaikai / Bernardas Aleknavičius, Vincentas Aleknavičius. – Marijampolė : Ramona, 1999–2016. – 11 d. : iliustr., faks., portr.. – ISBN 9986-851-27-0

Lietuvos knygnešiai ir daraktoriai, 1864–1904 : [žinynas] / Benjaminas Kaluškevičius, Kazys Misius ; Lietuvos kultūros fondas, Knygnešio draugija, Lietuvos literatūros ir meno archyvas. – Vilnius : Diemedis, 2004–2014. – 2 kn. : iliustr., portr.

Gali būti pateikiamas tik atskiro tomo (dalis) aprašas.

Raštai. T. 4, Poezijos vertimai / Justinas Marcinkevičius. – Vilnius : Vaga, 1983. – 572, [3] p.. – Verstų kūrinių autoriai: Sergejus Jeseninas, Michailas Lermontovas, Adomas Mickevičius, Aleksandras Puškinas. – Bibliografija paaiškinimuose: p. 520–568. – Tiražas 30 000 egz.

Raštai. [T.] 5, [d.] 1, Šventojo Rašto vertimas / Antanas Baranauskas ; [sudarė Mikas Vaicekuskas] ; [parengė Ilona Čiužauskaitė] ; [įvadą parašė Vytautas Ališauskas, Ilona Čiužauskaitė, Rita Šepetytė, Mikas Vaicekuskas] ; [komentarų parašė Ilona Čiužauskaitė]. – Vilnius : Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, [2008]. – LX, 548, [1] p.. – Bibliografija įvado išnašose. – Tiražas [500] egz.. – ISBN 978-9955-698-85-2

Novužės krašto vaikai. [D.] 5, XX a. I-II dešimtmečių iškilieji zanavykai / Bernardas Aleknavičius, Vincentas Aleknavičius. – Klaipėda : Druka, 2014. – 243, [1] p. : iliustr., faks., portr.. – Skiriama Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui. – Tiražas 300 egz.. – ISBN 978-609-404-180-8

Lietuvos knygnešiai ir daraktoriai, 1864–1904. Kn. 2 : [žinynas] / Benjaminas Kaluškevičius, Kazys Misius. – Vilnius : „Diemedžio“ leidykla, 2014. – 278, [2] p. : iliustr., portr.. – Knygnešiai ir daraktoriai grožinėje literatūroje ir kino filmuose: p. 236–237. – Asmenvardžių ir vietovardžių rodyklės: p. 244–276. – Tiražas 1000 egz.. – ISBN 978-9986-23-190-5

Serialinių išteklių bibliografinio aprašo pavyzdžiai, kai norima pateikti asmenį kaip redaktorių, redaktorių kolegijos narį, sudarytoją ir pan.

Istorija : Lietuvos aukštųjų mokyklų mokslo darbai / [Vilniaus pedagoginis universitetas] ; redakcinė kolegija: Eugenijus Jovaiša (pirmininkas) ... [et al.]. – [T.] 33-t. 104, Nr. 4 (2016). – Vilnius : Alna litera, 1994- . – ISSN 1392-0456

Kultūros barai : LTSR kultūros ministerijos žurnalas / ats. redaktorius E. Kulakauskienė. – 1965, Nr. 1- . Vilnius : Lietuvos TSR kultūros ministerija, 1965- . – ISSN 0134-3106

R. Ozolas 1965, Nr. 1–12 – redakcinės kolegijos atsakingasis sekretorius; 1966, Nr. 1–1967, Nr. 5, 9–12 – redakcinės kolegijos narys; 1968, Nr. 1–12 – kultūros skyriaus vedėjas redaktorius.

Garso (muzikos) įrašų bibliografinio aprašo pavyzdžiai

Išsamus:

Jūra miške = The sea in the forest : šešios fantazijos M.K. Čiurlionio muzikos motyvais / [atlieka] Liudas Mockūnas, saksofonas ; Petras Geniušas, fortepijonas. – Vilnius : Lietuvos muzikos informacijos ir leidybos centras, p 2013. – 1 garso diskas (47 min., 34 sek.) : stereo (DDD) ; 12 cm + 1 broš. (23 p. : iliustr., portr.). – (Inter alia). – Brošiūroje trumpas žinios apie atlikėjus ir Veronikos Janatjevovos pokalbis su jais, vertėjas Martynas Aleksa. – Brošiūros gretutinis tekstas lietuvių, anglų kalbomis. – Turinys: 1. Viešpaties angelas miške (6.44) ; 2. Malda prie jūros (11.40) ; 3. Šešių natų drama (3.39) ; 4. Išsupti amžinybėn (4.40) ; 5. Laiko kilpa (12.44) ; 6. Prisiminimų traukinys (8.04). – Įrašyta 2012 m. vasario 2 d. Klaipėdos koncertų salėje.

Trumpas:

Jūra miške : šešios fantazijos M.K. Čiurlionio muzikos motyvais / [atlieka] Liudas Mockūnas, saksofonas ; Petras Geniušas, fortepijonas. – Vilnius : Lietuvos muzikos informacijos ir leidybos centras, p 2013. – 1 garso diskas (47 min., 34 sek.) : stereo (DDD) ; 12 cm + 1 broš. (23 p. : iliustr., portr.). – (Inter alia).

Garso (ne muzikos) įrašų bibliografinio aprašo pavyzdžiai

Išsamus:

Dialogai / savo eilėraščius skaito Kęstutis Genys. – Archyvinis įrašas. – [Vilnius] : Vieno aktoriaus teatras, p 2011. – 1 garso diskas (CD) (1 val., 19 min., 16 sek.) : stereo ; 12 cm + 1 broš. (8 p. : portr.). – (Kolekcija: lietuvių aktorių balsai. Dedikacijos). – Trumpų žinių brošiūroje apie aktorių ir poetą autorius Vidmantas Valiušaitis. – Turinys: 1. Autoriaus žodis ; 2. Atmintį išsaugokim ; 3. Baladė apie juodąjį birželį ; 4. Niekas neužmiršta ; 5. Nėra pasauly Dievo dvasios ; 6. Kas nupynė Tau šitą erškėčių vainiką ; 7. Tremtiniai ; 8. Prie nežinomo partizano kapo ; 9. Kryžkalnio Motina ; 10. Eurika! ; 11. Nostalgija ; 12. Šauksmas ; 13. Lietuvis ; 14. Skrenda gervės – į pietus, į tolimus... ; 15. Laiškas broliui Australijon ; 16. Sakmė apie tris brolius, apie medį ir paukštę ; 17. Lietuva ; 18. Mano gentainiai: broliai, seserys! Mes dar gyvi... ; 19. Tarimu aš dabar išsiduodu... ; 20. Protėvių kalba ; 21. Dabar tu raudi, o raudot ne metas... ; 22. Poezija ; 23. Ne todėl, kad noriu... ; 24. Duona ; 25. Vytautui Mačerniui ; 26. Oskarui Milašiui ; 27. Achmatovai ; 28. Vladimirui Vysockiui ; 29. De profundis ; 30. Grįžtu namo ; 31. Mano gentainiai: broliai, seserys! Kiek maža mūsų bepaliko... ; 32. Kas gali būt dabar teisus ; 33. Gėda ; 34. Žodis žodžiui ; 35. Ko mes laukiam ; 36. Pakelkim savo širdis! ; 37. Šiaurės Atėnai ; 38. Laisvėjame ; 39. Tautiečiai ; 40. Ne dėl vienybės mums šėtono primestos ; 41. Vežė į Sibirus... ; 42. Į namučių!.. ; 43. Kas nuo ko yra nutolęs ; 44. Dialogas ; 45. Nepasiteisint noriu, ne... ; 46. Brangioji, nereikia liūdėti... ; 47. Malūnas ; 48. Tu jau senas.... – Įrašyta 1992.IX.5. – Aktoriaus ir poeto Kęstučio Genio (1928-1996) atminimui.

Trumpas:

Dialogai / savo eilėraščius skaito Kęstutis Genys. – Archyvinis įrašas. – [Vilnius] : Vieno aktoriaus teatras, p 2011. – 1 garso diskas (CD) (1 val., 19 min., 16 sek.) : stereo ; 12 cm + 1 broš. (8 p. : portr.). – (Kolekcija: lietuvių aktorių balsai. Dedikacijos).

Vaizdo įrašų bibliografinio aprašo pavyzdžiai

Išsamus:

Dubury = Vortex : Gyčio Lukšo filmas pagal Romualdo Granausko romaną / operatorius Viktoras Radevičius ; [vaidina] Oksana Borbat, Giedrius Kiela, Jevgenija Varenycia, Vladimiras Jefremovas, Jūratė Onaitytė, Valentinas Masalskis, aktoriai. – Vilnius : Monaco, p 2010. – 1 vaizdo diskas (DVD) (139 min.) : gars., spalv. (PAL).

Trumpas:

Dubury = Vortex : Gyčio Lukšo filmas pagal Romualdo Granausko romaną / operatorius Viktoras Raždevičius. – Vilnius : Monaco, p 2010. – 1 vaizdo diskas (DVD) : gars., spalv. (PAL).

Grafikos kūrinių bibliografinio aprašo pavyzdžiai

Išsamus:

Jonas Kazimieras Vilčinskis ir jo leidiniai : [atvirukų rinkinys-aplankas] / [sudarytojas Tadeusz Radjusz]. – Vilnius : T. Radjusz, 2015. – 1 apl. (12 atvirukų) : spalv.. – Teksto autorius J.I. Kraševskis. – Turinys: 1. Aušros vartų gatvė ; 2. Dominikonų gatvė ir Bajorų institutas ; 3. Prancūzų kariuomenės grįžimas ; 4. Šv. Onos bažnyčios fasadas ; 5. Viešpaties Jėzaus bažnyčios Antakalnyje vidus ; 6. Vilniaus apylinkės. Kalvarijų bažnyčia ; 7. Vilniaus apylinkės. Šnipiškės ; 8. Vilniaus katedra ; 9. Vilniaus miesto vaizdas iš šiaurės vakarų ; 10. Vilniaus misionierių bažnyčia ir vienuolynas ; 11. Vilniaus priemiestis. Antakalnis ; 12. Vilniaus universiteto rūmai ir Šv. Jono bažnyčia. – Tiražas 500 egz.

Trumpas:

Jonas Kazimieras Vilčinskis ir jo leidiniai : [atvirukų rinkinys-aplankas] / [sudarytojas Tadeusz Radjusz]. – Vilnius, 2015. – 1 apl. (12 atvirukų) : spalv.

Elektroninių leidinių bibliografinio aprašo pavyzdžiai

Išsamus:

Vilniaus senovės ir mokslo mylėtojai XX amžiaus pradžioje = Lovers of Vilnius antiquity and science at the beginning of the 20th century / Henryka Ilgiewicz. – Vilnius : Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2019. – 1 pdf failas (344 p.) : iliustr., faks., portr.. – („Sovijaus“ studijų ir monografijų serija ; 4). – Antraštė iš antraštinio ekrano. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija, p. 297-319, ir išnašose. – Asmenvardžių rodyklė: p. 326-344. – Prieiga per internetą: <https://etalpykla.lituanistika.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:B.03~2019~1617120346114/datastreams/DS.001.0.01.BOOK/content>

Trumpas:

Vilniaus senovės ir mokslo mylėtojai XX amžiaus pradžioje / Henryka Ilgiewicz. – Vilnius : Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2019. – 1 pdf failas (344 p.) : iliustr., faks., portr.. – („Sovijaus“ studijų ir monografijų serija ; 4). – Santrauka anglų kalba. – Prieiga per internetą: <https://etalpykla.lituanistika.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:B.03~2019~1617120346114/datastreams/DS.001.0.01.BOOK/content>

Išteklių sudedamųjų dalių bibliografinio aprašo pavyzdžiai

Iš serialinių leidinių:

Išsamūs:

Eduardas Volteris ir Lietuvos nacionalinės bibliotekos pradžia / Kęstutis Raškauskas. – Iliustr.. – Bibliografija išnašose. – Turinys: Volteris ir dvi Lietuvos nacionalinės bibliotekos pradžios ; E. Volteris ir lietuvių gentis ; E. Volteris ir lietuvių tauta // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2016, Nr. 9, p. 31-33.

Eduardas Volteris ir Lietuvos nacionalinės bibliotekos pradžia / Kęstutis Raškauskas. – Iliustr.. – Bibliografija išnašose. – Turinys: Volteris ir dvi Lietuvos nacionalinės bibliotekos pradžios ; E. Volteris ir lietuvių gentis ; E. Volteris ir lietuvių tauta // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2016, Nr. 9, p. 31-33.

Ką skelbia Tryliktasis apaštalas? : Jono Vaitkaus spektaklis Lietuvos rusų dramos teatre / Daiva Šabasevičienė. – Iliustr.. – Rubrika: Teatras // 7 meno dienos. – ISSN 1392-6462. – 2019, spal. 4, p. 4-5.

Garsusis Vilniaus „Kaziukas“: kilmė, raida, tradicijos, perspektyvos / Libertas Klimka. – Iliustr.. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija: 16 pavad. // Acta humanitarica universitatis Saulensis. – ISSN 1822-7309. – T. 10 (2010), p. 36-47.

Tauta, moralė, Vydūnas: 20 metų po Atgimimo : [pokalbis su Vydūno draugijos pirmininku, filosofu Vaclovu Bagdonavičiumi] / [kalbėjosi] Liudvikas Giedraitis. – Iliustr.. – Santrauka anglų kalba // Liaudies kultūra. – ISSN 0236-0551. – 2011, Nr. 1, p. 1-8.

Trumpi:

Eduardas Volteris ir Lietuvos nacionalinės bibliotekos pradžia / Kęstutis Raškauskas // Tarp knygų. - ISSN 0868-8826. - 2016, Nr. 9, p. 31-33.

Ką skelbia Tryliktasis apaštalas?: Jono Vaitkaus spektaklis Lietuvos rusų dramos teatre / Daiva Šabasevičienė // 7 meno dienos. - ISSN 1392-6462. - 2019, spal. 4, p. 4-5.

Garsusis Vilniaus „Kaziukas“ / Libertas Klimka // Acta humanitarica universitatis Saulensis. - ISSN 1822-7309. - T. 10 (2010), p. 36-47.

Tauta, moralė, Vydūnas: 20 metų po Atgimimo : [pokalbis su Vydūno draugijos pirmininku, filosofu Vaclovu Bagdonavičiumi] / [kalbėjosi] Liudvikas Giedraitis // Liaudies kultūra. - ISSN 0236-0551. - 2011, Nr. 1, p. 1-8.

Leidiniams identifikuoti tais atvejais, kai skirtinguose miestuose ar skirtingose šalyse tokiu pačiu pavadinimu buvo leidžiami skirtingi leidiniai, ypač jei jie neturėjo tarptautinio numerio (ISSN), prie analizių straipsnių šaltinių pravartu ir rekomenduojama nurodyti jų publikavimo vietą.

Pavyzdžiai

Mūsų garbės nario sveikinimas [Akademiniam skautų sąjungai] / Vydūnas // Vytis (Vokietija). - 1950, Nr. 5, p. 80.

„**Mūsų** laimėjimas“ scenoj : [Čikaga, 1925 m. kovo 28 d.] / Vidūnistas. - Rubrika: Menas ir kūryba // Vytis (JAV). - ISSN 0042-9384. - T. 7, Nr. 7 (1925, bal. 15), p. 216.

Pagerbė Vydūną : [Kaunas, 1928 m. balandžio 21 d.] - Rubrika: Nepr. Lietuvoj // Vytis (Vilnius). - 1928, bal. 1/30 (Nr. 5/6), p. 10.

Likimo kilmė / [Vidūnas] // Šaltinis (Tilžė). - 1908, [Nr. 1], p. 3-100.

Miškas ūžia, verkia, gaudžia : [reprodukcija] / A. Žmuidzinavičius // Šaltinis (Seinai). - ISSN 1392-3862. - 1908, birž. 3 (16) (Nr. 23), p. 361.

Iš monografijų (knygų):

Išsamūs:

Dėl raitelio ir Gediminaičių stulpų Vilniaus miesto heraldikoje / Edmundas Rimša. - Iliustr. - Santrauka anglų kalba. - Bibliografija išnašose // Praeities pėdsakais / Lietuvos istorijos institutas, Vytauto Didžiojo universitetas. - Vilnius : Lietuvos istorijos instituto leidykla, 2007. - ISBN 978-9986-780-90-8. - P. 185-202.

Vilniaus universitetas ir lietuviškasis XIX amžiaus pradžios sąjūdis / Vincas Maciūnas. - Bibliografija išnašose // Lituanistikos instituto 1979 metų suvažiavimo darbai / [spaudai paruošė Bronius Vaškevičius]. - Chicago (Ill.) : Lituanistikos institutas, 1981. - P. 111-212.

Vilniaus lietuvių literatūra tarpukariu / Alma Lapinskienė. - Portr. - Bibliografija išnašose // Lietuvių literatūros istorija / Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas. - Vilnius : Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, [2010]. - ISBN 978-609-425-045-3. - Kn. 1, p. 183-206.

Trumpi:

Dėl raitelio ir Gediminaičių stulpų Vilniaus miesto heraldikoje / Edmundas Rimša // Praeities pėdsakais. - Vilnius, 2007. - P. 185-202.

Vilniaus universitetas ir lietuviškasis XIX amžiaus pradžios sąjūdis / Vincas Maciūnas // Lituanistikos instituto 1979 metų suvažiavimo darbai. - Chicago (Ill.), 1981. - P. 111-212.

Vilniaus lietuvių literatūra tarpukariu / Alma Lapinskienė // Lietuvių literatūros istorija. - Vilnius, [2010]. - ISBN 978-609-425-045-3. - Kn. 1, p. 183-206.

Iš garso įrašų (CD, plokštelių ir kt.):

Išsamūs:

Kur giria žaliuoja / muzika: Juozas Gudavičius ; žodžiai Ksavero Sakalausko-Vanagėlio ; [atlieka] lietuvių meno ansamblis „Dainava“ // Šiaurės pašvaistė / [atlieka] lietuvių meno ansamblis „Dainava“. – Napeville, Ill. : Lietuvių meno ansamblis „Dainava“, 2022. – Garso diskas (CD), jr. 21.

Pjesė / Balys Dvarionas ; [atlieka] Vilniaus valstybinės vidurinės M.K. Čiurlionio meno mokyklos mokinių styginis orkestras, vadovas Saulius Sondeckis. – (05 min.) // 1975 metų Respublikinė dainų šventė. – [Москва] : Мелодия, [1975]. – Plokštelė, jr. 1.

Trumpi:

Kur giria žaliuoja / muzika: Juozas Gudavičius ; žodžiai Ksavero Sakalausko-Vanagėlio ; [atlieka] lietuvių meno ansamblis „Dainava“ // Šiaurės pašvaistė. – Napeville, Ill., 2022. – Garso diskas, jr. 21.

Pjesė / Balys Dvarionas ; [atlieka] Vilniaus valstybinės vidurinės M.K. Čiurlionio meno mokyklos mokinių styginis orkestras // 1975 metų Respublikinė dainų šventė. – [Москва] : Мелодия, [1975]. – Plokštelė, jr. 1.

Iš interneto išteklių:

Išsamus:

Kubiliūtė, Skirmantė. Hibridinės tapatybės formavimosi tendencijos didžiuosiuose Lietuvos miestuose: rusakalbio jaunimo etninės tapatybės atvejis : [Kaunas, Klaipėda, Vilnius]. – Lent.. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija 27 pavad.. – Turinyje: 2019 metų klausimynas : apklausa: Lietuvos rusų jaunimo etninė tapatybė ir kalbinės nuostatos // Taikomoji kalbotyra. – ISSN 2029-8935. – [Nr.] 16 (2021), p. 25-41. – Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.15388/Taikalbot.2021.16.2>

Trumpas:

Kubiliūtė, Skirmantė. Hibridinės tapatybės formavimosi tendencijos didžiuosiuose Lietuvos miestuose: rusakalbio jaunimo etninės tapatybės atvejis : [Kaunas, Klaipėda, Vilnius]. – Lent.. – Santrauka anglų kalba // Taikomoji kalbotyra. – ISSN 2029-8935. – [Nr.] 16 (2021), p. 25-41. – Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.15388/Taikalbot.2021.16.2>

Jei straipsnio ar kito kūrinio publikacija tęsiasi per kelis serialinio leidinio numerius, visa informacija atspindima viename bibliografiniame įrašė, numerius ar datas atskiriant kabliataškiais. Kabliataškiais atskiriami ir skirtingi serialiniai ir monografiniai leidiniai, kuriuose publikuojamas tas pats kūrinys. Leidinių pavadinimai rašomi abėcėlės arba chronologine seka.

Pavyzdžiai

Martišiūtė, Aušra. Vydūno estetika ir dramaturgija XX a. pirmosios pusės Vakarų Europos kontekste // Kultūros barai. – ISSN 0134-3106. – 1997, Nr. 5, p. 64-68; Nr. 6, p. 59-65.

Purvinas, Martynas. Vydūnas, Bitėnų kapinės ir Lietuva 1991-aisiais. – Iliustr. // Tėviškės žiburiai. – ISSN 0040-4063. – 2017, liep. 11, p. 4; liep. 18, p. 4.

Vydūno paminklas Klaipėdoje / Vydūno atminimo įamžinimo skulptūrinė kompozicija Klaipėdos miesto centre paminklo statymo komisijos valdyba. – Iliustr. // Vakarų ekspresas. – ISSN 1392-7590. – 2012, lapkr. 30, p. 10; Voruta. – ISSN 1392-0677. – 2012, gruod. 8, p. 1, 15.

Palijanskaitė, Rima. Lietuviškam Kristui : Vydūnui : [eilėraštis]. – Knygoje „Regėti ir augti“ antraštė: „Lietuvos Kristui“; be dedikacijos // Fontanas. – ISSN 2345-0797. – [Nr.] 1 (2009), p. 23; Regėti ir augti / Rima Palijanskaitė. – Klaipėda : Eglės leidykla, 2009. – ISBN 978-9955-542-87-2. – P. 64-65.

Kiekvieno bibliografinio įrašo gale dedamas taškas, išskyrus atvejus, kai įrašas baigiasi ISBN arba interneto adresu.

6. Anotacijos

Anotacija – tekstas, kuriame glaustai ir apibendrintai apibūdinamas išteklius (jo dalis, keli ištekliai) turinio, paskirties, formos ir kitais atžvilgiais.⁷ Anotacijos suteikia bibliografijos rodyklei daugiau informacinės ir mokslinės vertės.

Dažnai bibliografinis aprašas nepakankamai aiškiai nusako ištekliaus ar jo dalies turinį ir pobūdį, todėl reikalingi papildomi duomenys, praplečiantys ir pagilinantys ištekliaus charakteristiką. Tam pateikiamos anotacijos, t. y. trumpos išteklių charakteristikos, nusakančios paskirtį, turinį, formą ir (ar) kitas ypatybes. Anotacijų pobūdis, turinys, apimtis priklauso nuo rengiamos rodyklės paskirties, struktūros. Kartais anotacijas, bent iš dalies, gali atstoti teminis medžiagos grupavimas. Konkrečioje bibliografijos rodyklėje visos anotacijos turi būti rašomos vienodu stiliumi, todėl ne visada galima pasinaudoti kito bibliografo kur nors kitur ir kitu tikslu parašyta to paties ištekliaus anotacija. Anotacijų sudarymas yra kūrybinis procesas, reikalaujantis iš bibliografo bendrųjų ir profesinių žinių, patirties, literatūrinių gebėjimų ir įgūdžių.

Bibliografijos rodyklės gali būti rengiamos su anotacijomis arba be jų, bet dažniausiai taikomas dalinis anotavimas, kai anotacijos pateikiamos tik kai antraštė (ir paantraštė) neatskleidžia turinio, žanro ir pan. Anotacija, kaip viena iš bibliografinio aprašo pastabų, paprastai pateikiama iš naujos eilutės.

Pagrindiniai anotacijų sudarymo principai:

- anotacija turi būti lakoniška, bet konkreti; ji turi atsakyti į klausimą „Apie ką kalbama ištekliuje?“; reikia vengti nereikalingų žodžių, kuriuos praleidus prasmė nesikeičia;
- anotacijoje neturi būti antraštėje ir paantraštėje esančių duomenų, jų nereikia perfrazuoti;
- tarp anotacijų ir rengiamos rodyklės skyrių, poskyrių pavadinimų formuluočių neturi atsirasti prieštaravimų, anotacija turi pateisinti anotuojamo ištekliaus priskyrimą konkrečiam struktūros vienetui;
- anotacijoje vartojama terminija turi būti visuotinai priimta, atitikti šiuolaikinių žinių lygį; jeigu vieną sąvoką galima išreikšti keliais sinonimais, reikėtų rinktis dažniausiai vartojamą;
- anotacijoje reiškiniai, įvykiai, institucijos, objektai ir kt. turi būti įvardyti tiksliai ir objektyviai, atitinkant šiuolaikines žinias, nepasikliaujant nagrinėjamuose šaltiniuose pasitaikančiais klaidingai ar šališkai vartojamais žodžiais ir posakiais;
- personalinių bibliografijos rodyklių anotacijose prie asmens, kuriam skirta rengiama rodyklė, pavardės nereikia minėti (kartoti) jo titulų, pareigų, mokslo laipsnių ir pedagoginių vardų, nes rodyklė rengiama apie jį vieną, ir visa tai jau būna pasakyta pratarmėje ir (ar) įžanginiame straipsnyje.

Anotacijos gali būti **bendrosios** ir **dalinės**. Bendroji anotacija apibūdina visą aprašomą išteklių, o dalinė – jo dalį ar kurį nors aspektą. Kai į rengiamą bibliografijos rodyklę įtraukiamas išteklius visas iš esmės atitinka kažkurio struktūrinio vieneto (skyriaus, poskyrio) temą, jo bibliografiniame įrašė pateikiama (jei reikia) bendroji anotacija, apibūdinanti visą išteklių.

Pavyzdžiai

Cicėnas, Jeronimas. Vydūnas su mumis. – Portr. // Tremtinių žinios. – 1946, rugs. 25, p. 3.
Apie Vydūno reikšmę lietuvių tautai.

Mickutė, Liuminata. Tūkstančio sluoksnių pyragas naujoje knygoje. – Iliustr. // Respublika. – 2006, bal. 7, p. 20.
Apie T. Venclovos knygos „Vilniaus vardai“ pristatymą Vilniaus rotušėje.

Kartais išteklius tik kažkuria dalimi ar aspektu atitinka rengiamos rodyklės struktūrinį vienetą, pateikiama dalinė to ištekliaus anotacija, tiek, kiek reikalinga rodyklei.

⁷ *Knygotyra* : enciklopedinis žodynas. Vilnius : Alma littera, 1997, p. 20.

Pavyzdžiai

Sąjūdžio ištakų beiėškant: nepaklusnių tinklaveikos galia. – Vilnius : „Baltų lankų“ leidyba, [2011]. – 439, [1] p. : iliustr., diagr.. – ISBN 978-9955-23-532-3

R. Ozolas minimas daugelyje knygos vietų. Žr. Asmenvardžių rodyklę, p. 432.

Čiurlionytė-Zubovienė, Danutė. Mano motinos bičiuliai : iš atsiminimų apie Sofiją Čiurlionienę-Kymantaitę. – Portr. // Pergalė. – 1985, Nr. 6, p. 156-168.

Apie Vydūną, p. 157-160.

Sabalis, Antanas. Puiki pasakorė ta Nijolė Jankutė // Tėviškės žiburiai. – 1974, bal. 25, p. 5.

Tarp JAV lietuvių rašytojos N. Jankutės-Užubalienės atsiminimų ir epizodai, susiję su Vydūnu.

Sinkevičienė, Regina. J. Bobrovskio ryšiai su Lietuva // Lietuva Johaneso Bobrovskio kūryboje / Regina Sinkevičienė. – Vilnius : Vaga, 1990. – P. 53-104.

Taip pat apie ryšius su Vydūnu, p. 65-76.

Zaborskaitė, Vanda. Naujausiosios poezijos analizės klausimu // Tarybinė mokykla. – 1968, Nr. 10, p. 28-34.

Analizuojamas ir T. Venclovos „Eilėraštis apie atmintį“.

Gali būti derinama bendra ir dalinė anotacijos, kad būtų aišku, kokiame kontekste kalbama apie dominantį asmenį.

Pavyzdžiai

Kuolys, Darius. Mokykla ir laisvė. – Portr. // Dialogas. – 2010, geg. 21, p. 1, 8-9.

Apie laisvės, demokratijos ir pilietiškumo sampratą švietimo sistemoje, taip pat ir apie M. Lukšienės iškeltą mokyklos ir laisvos valstybės ryšį.

Stoškus, Krescencijus. Ar dar liko už ko nusitverti? Po paskutinio atsisveikinimo. – Iliustr., portr. // Lietuvos aidas. – ISSN 1548-4215. – 2013, bal. 17, p. 4; bal. 20, p. 4.

Apie Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio kūrėjus, tarp jų ir apie M. Lukšienę.

Kūrinio žanro apibūdinimas paprastai pateikiamas paantraštėje.

Pavyzdžiai

Devyni broliai : baladžių poema

Didysis patarėjas : [ištrauka iš romano „Viltis“]

Kur ošia pušys : [apysaka]

Nesustok valandėle : [eilėraščiai]

Pabaigtuvės : pjesė

7. Pagalbinės rodyklės

Pagalbinė rodyklė – bibliografijos priemonės pagalbinio teksto dalis, pateikianti kai kuriuos bibliografinius duomenis kitokiu aspektu negu pagrindiniame tekste ir nukreipianti į konkrečius bibliografinius įrašus ar puslapius, kuriuose jie yra.⁸ Pagrindinė jų paskirtis – sudaryti galimybę atlikti bibliografinę paiešką pagal įvairius požymius. Pagalbinės rodyklės gerokai praplečia bibliografijos rodyklės naudojimo galimybes. Priklausomai nuo medžiagos pobūdžio, sudaromos asmenvardžių, slapyvardžių, kūrinių antraščių, kolektyvų, vietovardžių, publikavimo vietų, dalykų ir kt. pagalbinės rodyklės. Bibliografijos rodyklėse bent viena jų yra privaloma. Dažniausiai yra sudaroma asmenvardžių rodyklė.

⁸ *Knygotyra* : enciklopedinis žodynas. Vilnius : Alma littera, 1997, p. 280.

Asmenvardžių rodyklė

Tai bibliografijos priemonės pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės tvarka pateikti visi bibliografiniuose įrašuose pavartoti asmenvardžiai ir visos jų formos, nebent jos labai nedaug skiriasi nuo pagrindinės formos ir pagal abėcėlę rodyklėje atsidurtų šalia. Asmenvardžių formos tikslinamos pagal Lietuvos ir užsienio šalių autoritetinių įrašų duomenų bazes, enciklopedijas. Asmenvardžių rodyklė sudaro galimybę greitai surasti duomenis apie tam tikro asmens parašytus, verstus ar kitus darbus ir darbus, kuriuose rašoma apie jį. Prie pagrindinės asmenvardžio formos pateikiami bibliografinėje rodyklėje esančių bibliografinių įrašų, kuriose tas asmenvardis yra, numeriai (jei įrašai nenumeruojami, nurodomas puslapis, kuriame yra įrašas, numeris). Prie numerių verta nurodyti asmens vaidmenį bibliografiniame įrašė aprašytame ištekliuje.

Pavyzdžiai

Breda, Lena dail. 102
Kasparavičius, Kęstutis iliustr. 22
Mažeika, Vidmantas red. 98
Radauskas, Henrikas apie 45
Šerelytė, Renata apie 12
Venckus, Mantas fotogr. 16
Žalytė, Danguolė vert. 125

Prie autorių, bendraautorių pavardžių papildoma santrumpa nežymima, tik nurodomas įrašo numeris.

Pavyzdys

Venclova, Tomas 26

Kai bibliografiniame įrašė yra dviguba pavardė, iš antros turi būti pateikiama nuoroda.

Pavyzdžiai

Černiauskaitė-Vidmantienė, Rimantė 45 (Černiauskaitė, Rimantė į rodyklę nerašoma, nes iš pirmos pavardės nuoroda neteikiama)
Vidmantienė, Rimantė – žr. Černiauskaitė-Vidmantienė, Rimantė

Jeį įrašuose tas pats asmenvardis yra ir lotyniškais rašmenimis, ir kirilica ar kitais nelotyniškais rašmenimis, ar užrašytas skirtinga rašyba, ir pagal abėcėlę pagalbinėje rodyklėje atsiduria skirtingose vietose, visos formos turi būti įtrauktos į rodyklę su nuorodomis į pagrindinę formą. Užsienietiški vardai, kiek įmanoma, turi būti rašomi originalia forma, iš kitų pateikiant nuorodas.

Pavyzdžiai

Kirkutis, Algimantas 13
Stanislavskis, K. – žr. Станиславский, Константин Сергеевич
Voska, V. – žr. Voska, Walter
Vrublevskis, Tadas Stanislovas apie 3102
Woska, Walter 123
Киркутис, Альгимантас – žr. Kirkutis, Algimantas
Станиславский, Константин Сергеевич 89

Kriptonimai ir slapyvardžiai taip pat patenka į asmenvardžių rodyklę. Jei jie atskleisti, nuo jų pateikiama nuoroda į pagrindinį asmenvardį.

Pavyzdžiai

A.B. 12; vert. 17
R. K-pas 4515
Rg. 57
Rt. – žr. Šalčius, Matas
Smalakytė, Milda apie 6133
Šalčius, Matas 19
Tilžietis 3082
Vienas Mėgėjų 5021

Prie istorinių asmenų, karalių, popiežių vardų rašomi paaiškinimai.

Pavyzdžiai

Algirdas, Lietuvos didysis kunigaikštis apie 14
Benedictus XV, popiežius 136
Franciscus, popiežius 145
Jogaila, Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius 80
Pranciškus, popiežius – žr. Franciscus, popiežius
Radvilos (giminė) 25

Į asmenvardžių rodyklę įtrauktini tik bibliografiniuose įrašuose, o ne aprašytų išteklių tekstuose paminėti asmenvardžiai. Neįtrauktini asmenvardžiai, minimi gatvių, įstaigų, organizacijų ir pan. pavadinimuose.

Jei dviejų asmenų pavardės ir vardai sutampa, pagalbinėje rodyklėje prie kiekvieno iš jų nurodoma veiklos sritis.

Pavyzdžiai

Baltrušaitis, Jurgis (kunigas) 17
Baltrušaitis, Jurgis (poetas, vertėjas, diplomatas) 43

Antraščių rodyklė

Tai pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės tvarka pateiktos išteklių antraštės ir jas atitinkančių bibliografinių įrašų numeriai. Sudaroma tik bibliografijos rodyklės pirmos dalies, tai yra asmens, kuriam skirta sudaroma priemonė, darbų antraščių rodyklė. Dažniausiai tai būna grožinės literatūros kūrinių antraščių rodyklė, į kurią paprastai įtraukiami ir eilėraščių pirmieji teksto žodžiai, ir publikuotų kūrinių ištraukų antraštės. Rengiant kokybišką rašytojo kūrinių, jų ištraukų antraščių, pirmųjų eilėraščių eilučių ar kitų tekstų pirmųjų žodžių rodyklę, bibliografui reikia atlikti tam tikrą tekstų analizės, tekstologinį darbą, kad tinkamai priskirti ištrauką kūriniui, jei publikacijoje tai nenurodyta, surasti visus, kartais skirtingomis antraštėmis, skirtinga rašyba publikuotus kūrinius, dažniausiai eilėraščius, ir juos visus nuorodomis susieti su pagrindine antrašte.

Pavyzdžiai

Abejojantiems! 43
„Daug metų dingo bedugnėj laiko...“ – žr. Abejojantiems!
Lašelis aliejaus į gęstančią ugnį – žr. Abejojantiems!
Drąsumas moteriškės 185
Moteriškės drąsa – žr. Drąsumas moteriškės

Kolektyvų rodyklė

Tai pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės seka pateikti organizacijų, įstaigų, įmonių ir pan., prisidėjusių prie nurodytų išteklių sukūrimo ar publikavimo ir apie kuriuos rašoma, pavadinimai su atitinkamų įrašų numeriais. Į tokią rodyklę patenka bibliografinių įrašų antraštėse, paantraštėse, atsakomybės duomenyse, pastabose, anotacijose įrašyti kolektyvai, taip pat ir laikino pobūdžio, tokie kaip suvažiavimai, konferencijos, sporto varžybos ir pan.

Vietovardžių rodyklė

Tai pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės seka pateikti bibliografiniuose įrašuose minimų geografinių vietovių pavadinimai su atitinkamų įrašų numeriais. Prie žemesnių Lietuvos administracinio padalijimo objektų (kaimų ir pan.) nurodomas rajonas. Prie užsienio valstybių smulkesnių objektų nurodoma sritis, respublika, valstija ir pan. Be to, norint surinkti visą medžiagą apie kokį nors rajoną, regioną, valstybę, įrašų numeriai dubliuojami, t. y. tas pats įrašas nurodomas ir prie smulkesnės vietovės, ir prie rajono, ir prie miesto, ir prie valstybės. Tačiau prie vietovardžio *Lietuva* nurodomi tik bendros medžiagos apie Lietuvą įrašai, nedubliuojami įrašai literatūros apie atskirus miestus, rajonus, kaimus, vandens telkinius ir pan.

Pavyzdžiai

Aukštaitija 6892, 6893, 6983
Čiulų dv., Molėtų r. 5789
Degučiai, k. Šilutės r. 6887
Dancigas – žr. Gdanskas
Druskininkai 6712, 6827
Gdanskas (Dancigas) 3561
Lietuva 15, 81
Molėtų r. 5789
Utena 3260, 4979, 5001

Dalykų rodyklė

Tai pagalbinė rodyklė, kurioje abėcėlės seka pateiktos dalykinės rubrikos atspindi bibliografijos priemonėje suregistruotų išteklių turinį, ir jas atitinkančių bibliografinių įrašų numeriai. Tokia rodyklė gali ypač padidinti bibliografijos rodyklės informacinę vertę, nes leidžia atlikti paiešką pagal dalyką, teminiu principu. Dalykų rodyklės rubrikų formulavimas yra artimas leidinių dalykinimui kataloge. Dalykų rodyklė gali būti nereikalinga, jei pačios bibliografijos priemonės struktūra yra pakankamai detali arba naudojamos nuorodos.

8. Rodyklės redagavimas, maketavimas, parengimas leidybai

Kad parengta bibliografijos rodyklė būtų tinkamos kokybės ir turėtų aukštą informacinę vertę, svarbu ne tik turinys, bet ir forma. Duomenys joje turi būti pateikiami korektiškai ir aiškiai, kiek įmanoma, turi būti išvengta bibliografinių, loginių, kalbos, korektūros klaidų. Todėl turi būti atliekamas:

- bibliografinis – bibliografinio aprašo, nuorodų, numeracijos, pagalbinių rodyklių – redagavimas;
- mokslinis – struktūros pakankamumo, logiškumo, nuoseklumo; įrašų vietos atitikimo struktūroje – redagavimas;
- kalbinis – pagalbinių tekstų, anotacijų kalbos, stiliaus – redagavimas.

Atkreiptinas dėmesys į patogų, aiškų ir logišką rodyklės maketavimą, apipavidalinimą: optimalaus šrifto parinkimą, pirmųjų įrašo elementų paryškinimą, bibliografinių įrašų numerių (jei bus numeruojama), skyrių ir poskyrių pavadinimų, o juose – metų pateikimą, kad viskas būtų aiškiai matoma, vieni elementai neužgožtų kitų. Nereikėtų maketuoti labai įmantriai, nes tai galėtų trukdyti bibliografiniai paieškai ir (ar)

suvokti tekstą. Pirmieji bibliografinio įrašo elementai gali būti ryškinami įvairiai, bet įprasčiausias ir labiausiai rekomenduojamas yra toks, kai pirmoje dalyje (asmens darbai) paryškinamas pirmas antraštės žodis (jei jis sudarytas iš mažiau negu trijų elementų, ryškinami du pirmi žodžiai), o antroje dalyje (apie asmenį) ryškinamas kreipties elementas – autoriaus asmenvardis, o jeigu jo nėra, – taip pat pirmas žodis. Rekomenduotinos puslapinės antraštės.

Pagal formą, apipavidalinimą, publikavimo būdą išskiriami tokie bibliografijos rodyklių tipai:

- bibliografijos leidinys – spausdintinis arba elektroninis, turintis savarankišką poligrafinį apipavidalinimą, leidybos duomenis, nepriklausomai nuo apimties;
- bibliografijos rodyklė publikuota kitame leidinyje, pvz., knygoje ar serialiniame leidinyje.

Rodyklė gali būti publikuota spausdintine ir (arba) elektronine forma. Dėl mažesnių leidybos sąnaudų dažnai pasirenkama elektroninė versija. Tokių rodyklių gali daugėti, nes jas ne tik lengviau publikuoti, bet ir lengviau bei plačiau galima viešinti, jos prieinamesnės visuomenei. Elektroniniams leidiniams gali būti suteikiamas DOI – unikalus identifikatorius, pastovus interneto adresas, skirtas skaitmeniniams objektams, tokiems kaip akademiniai straipsniai, knygos, duomenų rinkiniai ir kiti intelektiniai kūriniai, identifikuoti ir nuorodoms pateikti. DOI užtikrina, kad kiekvienas objektas turi unikalų ir nuolatinį identifikatorių, nepriklausomai nuo jo buvimo vietos internete.

Paprastai bibliografijos rodyklių įrašai teikiami kataloguose ir duomenų bazėse. Tada paliekama galimybė medžiagą nuolat papildyti nauja informacija.

Parengtas anksčiau spausdintos rodyklės papildymas gali būti skelbiamas mokslo žurnale, bet gali būti leidžiamas ir kaip naujas papildytas leidimas arba tik rodyklės papildymas (tęsinys).

Priedas.

Rekomenduojamų informacijos šaltinių sąrašas išteklių paieškai

LIBIS jungtinis katalogas <https://ibiblioteka.lt> ir darbinė jo versija, kuria gali naudotis visi LIBIS dalyviai, <https://darbas.libis.lt/bibliographic/catalog/records>

Tai didžiausia bibliotekų sistema Lietuvoje, teikianti informaciją apie Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) bibliotekų fonduose kaupiamą ir saugomą publikuotą, rankraštinių ir skaitmeninę Lietuvos dokumentinį paveldą bei užsienio šalyse publikuotus informacinius išteklius, taip pat informaciją apie Lietuvos periodinės spaudos publikacijas ekonomikos, teisės, politikos, medicinos, mokslo, kultūros politikos, kraštotyros ir kitomis temomis. Jungtinis katalogas *ibiblioteka.lt* teikia tiesioginę prieigą prie elektroninių išteklių (atsižvelgiant į jų panaudos licencijas) ir prieigos nuorodas į Lietuvos interneto svetainių archyvą bei Lietuvos skaitmeninto kultūros paveldo portalą *epaveldas.lt*.

Lietuvos kultūros paveldo portalas *Epaveldas*

<https://www.epaveldas.lt/>

Portalo turinį sudaro suskaitmenintos XVI-XX a. knygos lietuvių kalba ir lituaniniai leidiniai, senieji Lietuvos ir išeivijos periodiniai, kartografiniai leidiniai, smulkioji spauda (potvarkiai, atsišaukimai, afišos, programos ir kt.), Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės 1540-1845 m. teismų aktų knygos, bažnytinės gimimo, santuokos ir mirties metrikos, daugelis kitų įvairius Lietuvos istorijos laikotarpius atspindinčių išteklių.

Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos informacinė sistema *eLABa*

<https://www.elaba.lt/elaba-portal/>

Tai integrali paieškos sistema, leidžianti ieškoti Lietuvos akademinė bibliotekų kataloguose ir kitose duomenų bazėse. *eLABa* talpykloje kaupiami mokslo / meno publikacijų (PDB) ir studijų baigiamųjų darbų ir disertacijų (ETD) aprašai ir visateksčiai ištekliai.

Duomenų bazė „Lituanistika“

<https://www.lituanistika.lt/>

Tai tarptautinė mokslinė bibliografinių įrašų, santraukų ir visateksčių išteklių bazė, kurioje kaupiama informacija apie pasaulyje atliekamus lituanistikos tyrimus, kurių objektas – Lietuvos valstybės, visuomenės, kultūros, lietuvių tautos, kalbos raida ir dabartis. Tai svarbus lituanistikos tyrimų šaltinis, pateikiantis patikimą mokslinę informaciją iš daugiau kaip 70 pasaulio šalių. Publikacijų mokslinį lygį vertina atitinkamų mokslo sričių mokslininkai ekspertai. Paiešką galima atlikti kolekcijose: *Mokslas* (mokslo publikacijos), *Sklaida* (mokslo populiarinimo publikacijos) ir *E. ištekliai* (elektroniniai ištekliai – tekstynai, duomenų bazės, paieškų sistemos). Pateikiamos santraukos lietuvių ir anglų kalbomis. Duomenų bazę nuo 2006 m. rengia Lietuvos mokslo taryba, bendradarbiaudama su Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, mokslininkais ir mokslo institucijomis.

Lietuvos akademinė įstaigų mokslo produkcijos ir veiklos sklaidos elektroninės talpyklos bei mokslo valdymo sistemos *DSpace-CRIS*

Klaipėdos universiteto: <https://www.ku.lt/cris/home>

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto: <https://lsmu.lt/cris/home>

Mykolo Romerio universiteto: <https://cris.mruni.eu/cris/home>

Vytauto Didžiojo universiteto: <https://www.vdu.lt/cris/home>

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Kortelių vaizdų katalogas ir kartoteka

<http://vaizdai.libis.lt/>

Prieiga prie šio šaltinio galima tik iš Nacionalinės bibliotekos kompiuterių tinklo.

Kortelių vaizdų kataloge teikiama bibliografinė informacija apie Nacionalinėje bibliotekoje saugomus išteklius – natų leidinius (lietuvių ir kitomis kalbomis), spausdintines knygas ir kitus monografinius išteklius bei plokšteles užsienio kalbomis, sukauptus bibliotekos fonduose iki 1998 metų. Taip pat teikiama bibliografinė informacija apie Lietuvos vietoves (*Vietovių kartoteka*) ir žymius Lietuvos asmenis (*Personalijų kartoteka*). Kataloge išteklių bibliografinė informacija išdėstyta autorių arba antraščių (jeigu autoriaus nėra) abėcėlės seka.

Šiame kataloge taip pat prieinami nuskenuoti nacionalinės bibliografijos (nacionalinės retrospektyvios ir valstybinės einamosios) leidiniai iki 1993 m.: *Lietuvos bibliografija, serija A*, t. 1-2 (1547-1904 m.); *Lietuvos TSR spauda*, t. 1-3 (1940-1975 m.); *Spaudos metraštis* (1976-1991 m.) ir *Bibliografijos žinios* (1992-1993 m.).

Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė (1994-2002 m.)

<https://www.lnb.lt/istekliai/katalogai/bibliografine-lietuvos-periodines-spaudos-straipsniu-baze>

Bazėje teikiama bibliografinė informacija apie publikacijas 1994-2002 m. Lietuvos serialiniuose leidiniuose švietimo, kultūros, socialinėmis, ekonomikos, teisės, politikos, meno, kraštotyros ir kitomis temomis.

Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos bibliografinė duomenų bazė „Žymūs Lietuvos žmonės“

<https://www.lnb.lt/istekliai/kiti-istekliai/biobibliografijos>

Tai 2009-2019 m. parengta biobibliografinė duomenų bazė. Joje galima rasti 1918-1940 m. seimų, vyriausybių narių, Lietuvos kariuomenės kūrėjų, įvairių laikotarpių kultūros veikėjų, rašytojų, kalbininkų, istorikų, filosofų, bibliotekininkų ir kitų iškilų asmenybių, daug prisidėjusių prie valstybės kūrimo ir stiprinimo, biografijų, kūrinių ir literatūros apie juos bibliografinių sąrašų, parengtų minint šių asmenybių gimimo ir kitas garbias sukaktis.

Kai kurių viešųjų bibliotekų interneto svetainėse skelbiami žymių kraštiečių bibliografiniai sąrašai, pavyzdžiui: <https://www.rokiskis.rvb.lt/krastieciai>

Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos prenumeruojamos užsienio duomenų bazės

<https://www.lnb.lt/istekliai/duomenu-bazes/uzsienio>

Valstybinės einamosios bibliografijos leidiniai:

<https://www.lnb.lt/istekliai/leidiniai/nacionalines-bibliografijos-leidiniai/einamosios-bibliografijos-leidiniai>

- „Bibliografijos žinios“ (1928-1943)
<https://www.epaveldas.lt/preview?id=C1B0003818481>
- „Knygų metraštis“ (1947-1956);
- „Žurnalų ir laikraščių straipsnių metraštis“ (1947, 1949-1956);
- „Spaudos metraštis“ (1957-1991);
- „Bibliografijos žinios“ (1992-1995);
- „Bibliografijos žinios. Knygos“ (nuo 1996 m.; nuo 2015 m. yra ir elektroninė versija, prieinama internete):
[2015](#) [2016](#) [2017](#) [2018](#) [2019](#) [2020](#) [2021](#) [2022](#)
- „Bibliografijos žinios. Straipsniai“ (1996-2006);
- „Bibliografijos žinios. Lituanika“ (1996-2009);
- „Bibliografijos žinios. Serialiniai leidiniai“ (nuo 1996 m.; nuo 2015 m. – tik elektroninė versija, prieinama internete):
[2015](#) [2016](#) [2017](#) [2018](#) [2019](#) [2020](#) [2021](#) [2022](#) [2023](#)
- „Bibliografijos žinios. Disertacijos“ (nuo 2019 m., tik elektroninė versija, prieinama internete):
[2019](#) [2020](#) [2021](#) [2022](#) [2023](#)
- „Bibliografijos žinios. Garso dokumentai“ (1998-2006);
- „Bibliografijos žinios. Garso ir vaizdo įrašai, elektroniniai ištekliai“ (2007-2014; 2015-2020 – tik elektroninė versija, prieinama internete):
[2015](#) [2016](#) [2017](#) [2018](#) [2019](#) [2020](#)

- „Lietuvos TSR spauda“ (1940-1975)
- „Lietuvos TSR bibliografinės priemonės“ (1978-1988)
- „Lietuvos bibliografinės priemonės“ (1989-2005)

Dviejuose paskutiniuose šaltiniuose atsispindi Lietuvoje išleisti įvairių rūšių ir tipų bibliografijos leidiniai ir bibliografijos priemonės, paskelbtos knygose, rinkiniuose, serialiniuose leidiniuose.

Nacionalinės retrospektyviosios bibliografijos leidiniai:

<https://www.lnb.lt/istekliai/leidiniai/nacionalines-bibliografijos-leidiniai/valstybines-bibliografijos-leidiniai>

- Lietuvos bibliografija. Serija A, Knygos lietuvių kalba
Serija B, Serialiniai leidiniai
Serija C, Lietuviškų periodinių leidinių publikacijos (kai kurie tomai turi ir elektronines versijas, prieinamas internete):
[1891-1893](#) (skaityti leidžiama Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos skaitytojams ir registruotiems elektroninio archyvo vartotojams)
[1898-1900](#) (skaityti leidžiama Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos skaitytojams ir registruotiems elektroninio archyvo vartotojams)
[1908, d. 1](#)
[1909, d. 1](#)
[1915-1917, d. 1](#)
[1918, d. 1](#)
[1904, d. 2, Mažoji Lietuva](#)
[1908-1909, d. 2, Mažoji Lietuva](#)
[1910-1911, d. 2, Mažoji Lietuva](#)
[1912-1913, d. 2, Mažoji Lietuva](#)
- Lietuvių išeivijos spaudos bibliografija, 1945-2000 / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2002- . – ISBN 9955-541-09-1
T. 1, Knygos lietuvių kalba / Silvija Vėlavičienė, Birutė Poškutė, Eglė Karalienė. – 2002. – 755 p.. – ISBN 9955-541-08-3
T. 2, Knygos užsienio kalbomis ; T. 1. Knygos lietuvių kalba. Papildymai. Taisyimai / Jolanta Budriūnienė, Silvija Vėlavičienė. – 2005. – 355 p.. – ISBN 9955-541-53-9

Valstybinės einamosios ir retrospektyviosios bibliografijos leidiniuose pateikiamos asmenvardžių rodyklės, teikiančios paieškos galimybes pagal reikalingus asmenis.

Einamosios ir retrospektyviosios bibliografijos leidiniai ir jų rodyklės iki 1993 m. (*Lietuvos bibliografija, serija A*, t. 1-2 (1547-1904 m.); *Lietuvos TSR spauda*, t. 1-3 (1940-1975 m.); *Spaudos metraštis* (1976-1991 m.) ir *Bibliografijos žinios* (1992-1993 m.) yra nuskenuoti ir prieinami per Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Kortelių vaizdų katalogą ir kartoteką <http://vaizdai.libis.lt/rodykle/leidiniai>, <http://vaizdai.libis.lt/rodykle/leidiniu-rodykle> (prieinama tik iš Nacionalinės bibliotekos kompiuterių tinklo).

Lietuviškieji slapyvardžiai : lietuviškos spaudos iki 1990 m. slapyvardžių sąvadas / sudarė ir parengė Jonas Mačiulis. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2004. – 2 t. : faks., portr.. – ISBN 9955-541-28-8

T. 1, Autoriai. – 2004. – LVIII, 363, [1] p. : faks., portr.. – ISBN 9955-541-26-1

T. 2, Slapyvardžių žodynas. – 2004. – X, 1156, [1] p.. – ISBN 9955-541-27-X

Slapyvardžių sąvadas / sudarė ir parengė Jonas Mačiulis. – [Vilnius] : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2007. – 1 elektron. opt. diskas (CD-ROM) + 1 įd. lap.. – ISBN 978-9955-541-64-6

Žurnalo „Tarp knygų“ (iki 1990 m. – „Bibliotekų darbas“) rubrikos „Mūsų kalendorius“, „Studijuojame kultūros istoriją“, „Iš lietuvių literatūros aruodų“, „Biobibliografijos“

Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos leidžiamame žurnale „Mūsų kalendoriaus“ rubrikoje 1964–2017 m. kiekviename numeryje du mėnesiai prieš žymių kultūros, literatūros, meno žmonių jubiliejines datas buvo pateikiamos jų biografijos ir svarbesnių kūrinių bei literatūros apie juos sąrašai (paprastai – kas dešimtmetį, kartais – kas penkmetį). Tame pačiame žurnale 1989–2015 m. keletą kartų per metus su rubrikomis „Studijuojame kultūros istoriją“, „Iš lietuvių literatūros aruodų“, „Biobibliografijos“ būdavo spausdinamos ir išsamesnės biobibliografijos.

Užsienio šalių nacionalinių bibliotekų katalogai

Rekomenduojama informacijos ieškoti ir vienos didžiausių pasaulyje Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso bibliotekos, kuri, be kita ko, kaupia ir lituanistinę literatūrą, kataloge <https://catalog.loc.gov/> bei įvairių pasaulio šalių bibliotekų kataloge WorldCat <https://search.worldcat.org/> ir, atsižvelgiant į personalijos biografiją, veiklą, atitinkamų šalių nacionalinių bibliotekų kataloguose, nacionalinės bibliografijos leidiniuose. Pavyzdžiui, jeigu sudaroma kalbininko baltisto personalinė rodyklė – atlikti paiešką ir Latvijos nacionalinės bibliotekos kataloguose, jeigu istoriko – Lenkijos, Vokietijos ir (ar) kitų jo tyrinėjamų regionų kataloguose.

Šaltinių sąrašas

STANDARTAI IR METODINĖS PRIEMONĖS

Informacija ir dokumentavimas. Rodyklių turinio, sudarymo ir pateikimo rekomendacijos (tapatus ISO 999:1996) = Information and documentation. Guidelines for the content, organization and presentation of indexes (idt ISO 999:1996) : LST ISO 999:2006 : [galioja nuo]: 2006 m. kovas / Lietuvos standartizacijos departamentas. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2006. – II, IV, 33 p.. – Bibliografija: p. 30 (14 pavad.).

ISBD: tarptautinis standartinis bibliografinis aprašas / Tarptautinė bibliotekų asociacija ir institucijų federacija (IFLA) ; [lietuviškąjį vertimą parengė Nijolė Marinskienė, Regina Varnienė-Janssen, Tomas Auškalnis]. – Jungtinė laida. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2013. – XV, 302, [1] p.. – Prieiga per internetą: <https://repository.ifla.org/server/api/core/bitstreams/e323aee5-a2c0-4984-8b51-aaa7e1b15ad3/content>

LIBIS analizinių įrašų sudarymo metodika : integruojamasis išteklius / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ; redaktorė-sudarytoja Danutė Sipavičiūtė. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2022. – 1 pdf failas (133 p.) : iliustr.. – ISSN 2783-6746. – Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.51740/mp.55>

LIBIS išteklių įrašų sudarymo vadovas : integruojamasis išteklius / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. – 2021- . – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2021- . – ISSN 2783-5960

2021 / atsakomoji redaktorė Rasa Januševičienė, redaktorė-sudarytoja Genutė Rutkauskienė. – 2021. – 1 pdf failas (177 p.) : iliustr.. – Bibliografija: p. 177. – Prieiga per internetą: <https://journals.lnb.lt/metodologijos-paskyra/issue/view/50>

2022 / sudarytoja-atsakingoji redaktorė Genutė Rutkauskienė. – 2022. – 1 pdf failas (768 p.) : iliustr.. – Bibliografija: p. 766-767. – Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.51740/mp.57>

Lietuvos Respublikos terminų bankas / Valstybinė lietuvių kalbos komisija. – Prieiga per internetą: <http://terminai.vlkk.lt>

Macevičiūtė, Elena. Bendroji bibliografijos priemonių sudarymo metodika : mokomoji priemonė bibliotekininkystės specialybės studentams / Elena Macevičiūtė, Julija Zinkevičienė, Osvaldas Janonis ; Vilniaus universitetas. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 1995. – 86, [1] p.. – Bibliografija: p. 69-70. – ISBN 9986-19-096-7

Standartų terminų bazė. Standartas LST ISO 5127:2019. Informacija ir dokumentavimas. Pagrindai ir aiškinamasis žodynas / Lietuvos standartizacijos departamentas. – Prieiga per internetą: <https://lsd.lrv.lt/lt/standartu-terminu-baze>

UNIMARC bibliografinių įrašų formato glausta versija / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, IFLA ; atsakomoji redaktorė Nijolė Blūdžiuvienė ; parengė Liubovė Buckienė. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2017. – 1 pdf failas (134 p.). – ISBN 978-609-405-148-7. – Prieiga per internetą: https://www.lnb.lt/media/public/biblioteki-ninkui/Dokumentai/UNIMARC_bibliografi-niu_irasu_formato_glausta_versija.pdf

UNIMARC Bibliographic (3rd ed.) updates / IFLA Permanent UNIMARC Committee (PUC). – Prieiga per internetą: <https://www.ifla.org/g/unimarc-rg/unimarc-bibliographic-3rd-edition-with-updates>

KITA LITERATŪRA

Janonis, Osvaldas. Bibliografijos teorija : mokomoji knyga / Vilniaus universitetas, Komunikacijos fakultetas, Knygotyros ir dokumentotyros institutas. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2009. – 201, [1]

p. : diagr.. – Bibliografija: p. 159-161. – ISBN 978-9955-33-471-2

Knygotyra : enciklopedinis žodynas / Vilniaus universitetas, Knygotyros katedra ; [redaktorių kolegija: Domas Kaunas (pirmininkas) ... [et al.]. – Vilnius : Alma littera, 1997. – 413, [3] p. : iliustr., faks., portr.. – ISBN 9986-02-352-1

Žukas, Vladas. Lietuvių bibliografijos istorija. D. 1, (iki 1940 metų). – Vilnius : Mokslas, 1983. – 263, [1] p., [8] iliustr. lap.

Janonis, Osvaldas. Bibliografų dovana Tomui Venclovai ir jo skaitytojams : [recenzija]. – Iliustr.. – Bibliografija išnašose. – Recenzuojamas išteklius: Tomas Venclova. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2012 // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2013, Nr. 3, p. 16-18.

Janonis, Osvaldas. Bibliografų duoklė būrų dainiaus jubiliejui : [recenzija]. – Iliustr.. – Recenzuojamas išteklius: Kristijonas Donelaitis. – Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, 2015 // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2016, Nr. 5, p. 15-17.

Janonis, Osvaldas. Dėl personalinių bibliografinių leidinių // Bibliotekų darbas. – ISSN 0135-6143. – 1987, Nr. 4, p. 23-25.

Janonis Osvaldas. Ko nebeapasakys profesorius apie jam skirtą leidinį : [recenzija]. – Bibliografija išnašose. – Recenzuojamas išteklius: Vladas Žukas. – Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla, 2015 // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2015, Nr. 7/8, p. 14-16.

Janonis, Osvaldas. Lietuvos spausdintiniai bibliografinės informacijos ištekliai 2001–2005 metais. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija: 30 pavad. // Knygotyra. – ISSN 0204-2061. – T. 53 (2009), p. 71-84.

Petreikis, Tomas. Vilniaus bibliografija: samprata, lūkesčiai, galimybės ir perspektyvos. – Faks., lent., schem.. – Bibliografija: 47 pavad. ir išnašose // Vilnius. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2023. – ISBN 978-609-405-247-7. – D. 1, p. 23-45.

Railienė, Birutė. Personalinės bibliografijos rodyklės šiandien: naujovių ir tradicijų santykis. – Iliustr.. – Bibliografija išnašose // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2017, Nr. 10, p. 10-13.

Raudytė, Nijolė. Lietuvos personaliniai bibliografijos leidiniai sovietmečiu. – Graf.. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija: 37 pavad. ir išnašose // Knygotyra. – ISSN 0204-2061. – T. 59 (2012), p. 53-72.

Raudytė, Nijolė. Personalinės bibliografinės informacijos specifika ir funkcijos. – Diagr.. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija: 32 pavad. // Knygotyra. – ISSN 0204-2061. – T. 58 (2012), p. 181-195.

Raudytė, Nijolė. Personalinio bibliografinės informacijos ištekliaus sociokultūrinio integruotumo aspektai // Medicinos bibliografijos raida ir svarba mokslininkui. – Vilnius : Lietuvos medicinos biblioteka, 2018. – ISBN 978-9986-763-67-3. – P. 41-55. – Prieiga per internetą: <https://www.lmb.lt/wp-content/uploads/2019/02/Medicinos-bibliografijos-raida-ir-svarba-mokslininkui-konferencijos-medziaga.pdf>

Šarlauskienė, Lina. Mokslininko reprezentacijos skaitmeninėje erdvėje sąsajos su publikacijų duomenų bazėmis. – Santrauka anglų kalba. – Bibliografija: 11 pavad. // Knygotyra. – ISSN 0204-2061. – T. 67 (2016), p. 206-225.

Ustinavičius, Donatas. Personalinė bibliografija Lietuvoje: mokslo sričių ir krypčių apžvalga // Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka. – 2009/10. – 2013. – P. 83-94.

Žukas, Vladas. Vertinga Eduardo Volterio darbų bibliografija : recenzija. – Bibliografija išnašose. – Recenzuojamas išteklius: Eduardas Volteris / S. Bušmienė. – Vilnius : [Lietuvos TSR valstybinė respublikinė biblioteka], 1973 // Bibliotekų darbas. – ISSN 0135-6143. – 1974, Nr. 4, p. 33-34.